خيــــالي دنيا

((منثور اشعار))

د

Ketabton.com

قيام الدين خادم

کمپوز: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمپوزر خبري

ستاینې د لوی څښتن لره، چې د ټولو عالمیانو پالونکی دی. د ارواښاد قیام الدین خادم دا شهکار اثر (خیالي دنیا) چې ستاسو په لاسونو کې ده یو له هغو اثارو څخه ده، چې د پښتو ادب پرې ویاړ کوي. دا کتاب په ۱۳۳۹ کال کې د پښتو ټولنې لخوا چاپ شوی، چې یوه قلمي نسخه وه.

په لیکنو کې کومې ورانۍ چې وې، هغه د پښتو ټولنې لخوا تر ډېره بریده پوري سمي شوي، او د کتاب په پنځم مخ په جدول کې یې د پاڼې او کرښې له ګڼې سره سم لیکلي وې. خو لدې سره هم دا چې کتاب په قلم لیکل شوی وو نو زیاتره ځایونو کې متن پاک شوی، او لوستل یې ستونزمن وو.

بله نیمګړتیا یې دا وه چې د الفاظو او کلماتو تر منځ د مناسب واټن نه وو مراعات شوی لکه د کتاب په سریزه کې راغلي: (دادمنثوروا شعارو)؛ چې د کلماتو تر منځ هېڅ واټن نه ترسترګو کېږي، او لوستل یې ګران کړي وو.

د دې لپاره اړتیا وه چې د اوسنۍ ټکنالوژۍ نه په ګټې اخیستو سره سم ټایپ شي تر څو د ادب د ګلبڼ ګلان یې په خورا آسانۍ سره لوستی وشي.

په دې مسوده کې نه یوازې کتاب کټ مټ راکاپي شوی بلکې ځینې متني (املایي) ستونزې یې هم تر ممکنه کچه له منځه وړل شوي دي. زیار ایستل شوی تر څو د پښتو پنځوګونې یا ګاڼې په سمه توګه وکارول شي چې په اصلي چاپ کې یې کارونه د پښتو له قواعدو سره سمون نه خوري، همدا رنګه د (ز او ځ) نا سمه کارونه په کتاب کې ځای ځای لیدل کېده چې پدې چاپ کې ورته ځیر کتنه شوې. د (دپاره، نمر او نمونځ) پر ځای له اوسنۍ معیاري پښتو سره سم (لپاره، لمر او لمونځ) راوړل شوی.

هیله مې ده چې ګران لوستونکې ترې پوره ګټه واخلي، نور نو خبري نه اوږدوم د کتاب لوستلو ته مو رابولم.

درناوی

کمپوزر: رحمت شاه فراز

لړليک

زما سوال دا دی 7
په محشر کې 11
طلايي زنځير 13
طلسمي ښار 16
ای د خيبر غرونو ! 18
اې خدايه زه يوازې يم 20
د خپل هر فصل اجر 23
اې د قلم خاوندانو 25
نوې لياره 28
د آسمانونو پورته خواته 29
ښاپيرۍ او شاعر 30
اشرف المخلوقات 32
الهامات (استقلا ل او لجاجت) 34
ګودر پېژندل 35
نوی اکتشاف 37
د ژوندانه درې خوا 38
ګلان ټولول 39
قافله 40
يو هوښيار ماشوم 43
دا مې ارمان شو 45
اورکی 46
د غوټۍ زندګي 47

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نور هم صبر وکړم ؟ 49
د اوښکو ارزاني 50
ناکامي 52
پټې اوښکې 53
سپلاني مرغۍ 56
بندي توتی........ 58
د ستورو دنيا 59
سېلاب 62
د ژوندانه طلسم........ 64
خوندور خوب 67
په خلکو مين........ 69
د کوترې صوفيانه ژوند 72
د ګلاب ګل........ 74
ای باغوانه........ 78
د دنيا وېش........ 81
مېنه نه کوم........ 83
د ماتما ګاندي افکار........ 84
زما نغمې 86
د سفر تياری 87
يوه پوښتنه........ 88
وروستۍ ورځې 89
د ژوندون مبارزه........ 90
زما دعا........ 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه شرمېږم.. 92
يوه آرزو 93
بد بخت خوب.. 94
د ودې چم 95
خوشحالي 96
د مرګ سره محبت.. 98
د خپل لاس ځولانه.. 99
د آزادۍ جنت 100
عبادت.. 101

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دا مجموعه چې ستاسو په لاس کې ده، خيالي دنيا نومېږي. دا مو ځکه خيالي دنيا وبلله چې د شاعرانه تفکر دنيا يقيناً خيالي دنيا ده له همدې کبله خلک د شاعر افکارو ته په يو بل شان نظر ګوري.

په دې مجموعه کې چې زيات يې منثور اشعار دي، زما د خيال د عالم واردات راغونډ شوي دي، او څه پکې داسې اثار هم شته چې د نورو د افکارو ترجمه ده.

دا د منثورو اشعارو او آثارو ټوټې چې څنګه ماليکلې وې، هغه شان مې ترتيب کړې، يعني کوم وخت مې چې وغوښتل په کنايي صورت يې ټولې کړم، نو په هماغه اصلي صورت مې پرېښودې، لاس وهل مې پکې لازم ونه ګڼل. مګر کومې پارچې چې اخېستل شوي او ترجمه شوې دي هغو ته مې اشاره کړېده.

که خيالي دنيا د دذوقمدانو دروند نظر ځانته جلب کړي نو دا به زموږ کاميابي وي او د پښتو لپاره به زموږ زيار او زحمت ځای نېولی وي.

کابل – خادم مېنه، ۳۰ د ثور ۱۳۳۸ قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال دا دی

هلته د هوغه لوړ غره په لمن کې چې سپین سر یې د اسمان نیلي سقف ته ورته کړی، او د واورو کرېږ وربږ لیارې یې د کڅو او لوړو ونو په منځکې تر نیمایی رابښکته شوي، او سپین زنځیري لښتي یې تشکیل کړې دي.

دغه اوبه چې د هغې پلنې او هوارې تپې په سر راتېرې شوي دي چې دوه شرقي او غر بې غرونو تر منځه تر ډېره امتداده احاطه شویده ، او د هغې په هره خوا یې نرمي نرمي شرشرې جوړې کړې دي.

دلته د دې شرشرو په هره ډډه چې د زرګونو قسمو مېوه دارې ونې ولاړې دي او د دغو جنګیو په منځ منځ کې ځای پر ځای داسې سپیني او سپیني مانۍ ښکارې، چې خلک یې د صبا د مرغانو په نغمو له خوبه پاڅېږي، او د ماښام د هوا په سړو او سېلو کې په ارام ویده کېږي.

دلته چې د ژمي ساړه او د اوړي ګرمي خپل شدت نښې ښکاره کولې تېرېږي. د امراضو جراثیم د دې ځای د لمر د وړانګو او د هوا د صفایي تاب نه راوړي او هلاکېږي، دلته د زور لښته د چا د ازادۍ جګ اورمېږ په تذلل نشي راټيټولی. دلته چې نه سرمایه شته او نه مزدور، او نه مفت خواره خلک په خود ساخته رسوخ د چا له جیبه وړیا پیسې په خپلو غوړو او ګرمو خبرو اېستلی شي اود بالمثل احترام نه پرته نور هېڅ شی د انسان په آزادۍ کې دخل نه کوي، دلته یوازې فطرت دی او د هغه غېږ نه تصنع شته او نه تملق.

زه دغه ځای نه غواړم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې لوړې لوړې پخې ماڼۍ د سمندر په غاړ ولاړې دي، د سمندر لويې لويې چپې راځي او د هغو په پښو سر ږدي او بېرته ځي، خلک د بې پايابه درياب په شا د کشتيو په ذريعه د دنيا هرې خواته درومي !

هر مازيګر زلميان او پېغلې په مخصوص ډول او سينګار د عيش او نشاط په کيفونو مسرور د دغه بحر په غاړه د تبسمونو او خنداګانو په امواجو کې مستغرق کېږي، او د دنيا دقايق په ناز او کرشمو شوق او مينه پرې کوي.

د دغه ځای خلک چې د بد امنۍ، ظلم او حق تلفۍ، بېځايه تحقير او کش مکش څخه کاملاً مطمئن دي، او د ګډ ګذران په يو وسيع او دامنه داره سلسله کې ژوند کوي.

هلته چې انسان د انسان غوښې نه خوري او هر سړی د خپل لاس په ګټلو فخر کوي، کوم ځای کې چې د خلکو قانون د خلکو د رفاه ذمه وار او د اشخاصو له صلاحيته ډېر پورته او محترم دی.

هلته چې افکار آزاد دي، او هر سړی د خپل لياقت او استعداد په مطابق ځان ته مشغله او کار پيدا کولی شي، هلته چې لياقت د اجتماعي خدمت په صلاحيت اړه لري، نه د چا او چا په خوښه او ذوق.

هلته چې ورځ په لمر، او شپه په برقونو پېژندل کېږي او انسان د انسان په مرسته او دوستۍ کې ژوند کوي، هلته چې اقتدار، د خلکو د آزادۍ او پېشرفت دپاره خدمت کوي او پخپلو قوي پنجو د علم، حق او حريت ستونی نه خفه کوي.

زه دغلته هم ځای نه غواړم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې انسان په ۱۲۰ پوړه جګو اسمان خراشو عمارتونو کې او سېږي او د سپوږمۍ او ستورو سره خبري کوي د برق په زينو خېژي او کوزېږي، په ګلانو او باغونو کې اوسي، په ځمکه، هوا او بحر کې د بخار په شا ګرزي او د برق په وزرونو الوزي.

هلته چې جنسيت (ښځي توب او نر توب) د انسان د استعداد د بروز او تکامل او د ارتقايي جدو جهد په مخکې حائل نشي کېدی، هلت چې سواد او جهل د اسې عيب ګڼل کېږي لکه کفر ! هلته چې انسان خپل مقبوليت او رسوخ د ډېر زړونو په استرضا او خوشالۍ حاصلوي، نه په مکر، دغا او خوشامندو.

هلته چې آزادي د علم، پوهې، انساني احترام او اخلاقو معنا پيدا کړېده. هلته چې مشران خپل کشران د وېرې، ډار او خوف په زور نه اداره کوي، بلکې په محبت او مينه او خدمت سره يې قانع کوي.

هلته چې د قوت او شتو خاوندان په بې وزلو او محتاجانو رحم او مهرباني کوي هلته چې حسن او جمال، ظرافت او نفاست خپل آخرين مراحل طی کړي ميدان ته راوتلی دی، هلته چې انسان د انسان د بهترۍ فکر کوي نه د ځان د برترۍ، هلته چې انسان په مرض، خوف، جهل او غلامۍ غلبه کړيده او انسان په خپل اجتماعي قوت او آزاد روح د فطرت خزانې لوټ کړي، او په خپله خوښه او رضا ډېر عالي ژوند کوي.

ما ته دا ځای هم مه راکوه اې زما خاونده !

هغه چې د شاعر د خيال نه هم وسيعه ده او هلته چې عمارتونه د لعلونو، مرغلرو، زمردو او زبر جدو دي او د بې انتها لوړو ونو هره پاڼه هلته سوونه سازونه کوي او خوشرنګه او خوش الحان مرغان پکې الوزي، او پرې پيکره لاله رويان د دغه ځای د او سېدونکو د خدمت لپاره حاضر ولاړ وي او هلته چې څه نفس غواړي او په څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

سترګي خوږېږي ټول موجود وي ، هلته چې وږی موړ ، سرمايه دار او مزدور ، حاکم او محکوم، ملت او حکومت، جنګ او صلح، رقابت او حسد ، ډله او حزب، هيڅ وجود نلري. هلته چې نه عمل شته او نه نتيجه. نه څوک لويږي او نه څوک وړېږي. هلته چې نه دردمند شته او نه د سوز ناله، هلته چې نه قوم شته او نه وطن، هلته چې نه څوک احتياج لري او نه حاجت روا پکارېږي. هلته چې خدمت بې معنی لفظ دی. هلته چې زړه شته خو درد به نه کوي. هو داسې زړه دی چې آرزو نلري، خوشالي شته خو بې غمه، خندا شته خو بې ژړا ، دا دنيا خو ډېر رنګينه عجيبه او آرامه ده.

مګر زما سوال دا دی چې ماته د خپل مريض، بربنډ ، وږي او ناپوه قوم د مات زړه په کنډواله کې ځای راکړه، چې دلته د خدمت او سوزو ګداز په واسطه ستا د جمال د بېمثاله کرشمو ننداره وکړم.

زه د غه جنت غواړم اې زما باداره. ! !

کړه، خوګيانې ۱۵ دجوزا ۱۳۲۸ خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په محشر کې

راحاضر کړئ، دغه سرې چې په دنيا کې يې ډېر ژړلي او اوښکي يې تويې کړي دي ، ما ددغو اوښکو له برکته دې وبا ښه. ځه، زما جنت، ابدي نعمتونه، حورو او قصورو ته !

پښتو شاعر : اې زما خاونده ! اې د کائناتو خالقه ! ما په ډېر عجز او نياز ستا رحم، او مهربانۍ ستا داد او نعمتونه غوښتي دي، مګر نه يوازې د ځان لپاره. اې زما مهربانه باداره ! زما ناپوه، خوار او مظلوم قام ستا د رحم ور دی،

لوی ښتن : ځه، قام دي هم درسره بوزه !

پښتون شاعر: اې زما ربه ! زما قام يوازې همدا نه دی، زما قام د خيبر کښته پورته، د سليمان غره نه لرو بر پروت دی. ظالمانو دوه نيمه کړی دی. که اذن وي چې غونډ او متحد يې ووينم – دغه دی زما سوال اې آقا !

لوی ښتن (په مسېدو) ځه، همدغسې زما خوښه ده. ای زما د غريب مخلوق محب او خدمتګاره !

پښتون شاعر : (د قام د وحدت ترانه وايي) روان شو !

د شاعر مېرمن : پاڅه، پاڅه اې سړيه په خوب کې هم ستا سندري دي، پاڅه صبا دی. لمونځ قضا کېږي ، پاڅه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيال په عالم کې

ما يو عاليشان ښکلی او باشکوه عمارت وليد چې د ننه يې کې سره او مزين مېزونه او چوکۍ ښکاري، ګورم چې په دغه چوکيو څو تنه ځوانان ناست دي، او زما خواته په داسې وضع ګوري لکه چې غواړي چې هلته ورشم.

ما سره زما څو تنه ملګري همدي. دوی وويل: مونږ ته اشاره کوي. راځئ چې ورشو، ما ويل: څه يې کوو دا ځای زمونږ د پاره نه دی.

ملګرو وويل: د جهل نه علم ښه دی. مونږ ور وګرځېدو چې ورننږدې شوو ومو لېدل چې د دوی په مخکې نفيس نفيس قابونه ايښې دي. دوی جېبونو ته لاسونه کړل، هر يوه له جېبه کاشوغه راوېسته او لګيا شول په خوراک باندې....

يو له دوی څخه چې د دغه نورو مخکې ناست و، مونږ ته په خندا شو، ويل يې: راځئ کنه.

مونږ هم ورنږدې شو، ګورو چې دوی په څمڅيو کې يو څه را اخلي او خوري يې په دې کې وران وږم راغی. مونږ يوتر بله وکاته او په نېولي ساه راووتو. زما حيرت هغه وخت له انتها څخه تېر شو چې ومې لېدل په دغو کسانو کې زمونږ ملګري هم شته.

جلال آباد ۵ حوت ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي زنځير

په دې فولادي پنجره کې زه ولې اچول شوی يم، آخر زه خو هم انسان يم، او آزاد انسان!
بندي سوړ اوسېلي وايست او دا پورته جمله يې وويله.

بنديوان: دانو ته، ولي پنجره ګڼې، دا خو ستا کور دی.

بندي: نه، دا کور نه دی، دا ګور دی.

بنديوان: ته بايد په خپل روزانه کاروبار بوخت اوسې، او نور چرتونه بايد ونه وهې.
بندي: دا نو زه څنګه کولی شم، چې په خوړ او درد اخته اوسم او خوړ نشم.

بنديوان: خوړ او درد څه معنی؟ زه نشم پوهېدی چې ستا مراد څه دی؛ او آزادي ته څه شي ته وايې؟

د خوب په وخت خوب، او د کار په وخت کار کولو کې آزاد يې نور نو څه غواړې؟

بندي: ته خو وينې چې په موړ څه حال دی. وګوره کنه!

بنديوان: که ته وږی يې، بربنډ يې، دا خو خدايي کارونه دي. توبه وباسه او خدای ته راجع شه.

بندي: دلته يوازې د ډوډۍ سوال نه دی. ډوډۍ د اوربشو وي که د وړنو، مګر خبره دا ده چې زه خو هم انسان يم او آزاد پيدا شوی يم. نو دا چاپېره د فولادو سيخونه د څه پاره دي؟

زه ولې په خپله خوښه خپل خيرو شر نشم ټاکلی. آخر زما ګناه څه ده، او قصور مې څه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

بنديوان: ما خو تا ته ويلي وو چې خپل کار کوه، چتې خبري څه فايده کوي ؟ چې نه کار هلته څه کار !

بندي: زه اوس پوه شوی چې زه بندي يم. زما ړومبی کار دا دی چې خپل ځان او خپل ورونه له بنده خلاص کړم او د آزادو مرغانو غوندې آزاد والوزم.

بنديوان: ګوره ستا اخلاق خراب شوي دي. که وانه ووښتې، سخته سزا به درکړی شي !

بندي: د حيات خوند آزادي ده. زه له آزادۍ محروم يم. د دېنه به لا سخته سزا بله څه وي ؟

بنديوان: دې بندي ته سزا لازمه ده، نېسئ يې.

بندي: بنديانو ورونو. هلئ، فولادي سيخان مات کړئ... ووځئ، تاسې آزاد انسانان يئ، فساد مه کوئ.

او اصلاح ستاسو کار دی.

پنجره ماته شوه او بنديان راووته.

يو بندي: اوس به څه کوو ؟

بل بندي: اوس به ځو کنه.

دريم بندي: چېرته به ځو ؟

څلورم بندي: د سعادت سرحد ته.

پنځم بندي: نو ځئ چې ځه، بسم الله.

ټول بنديان: آه، زموږ په پښو کې خو زنځيرونه دي.

د بنديانو مشر: آه، دا زنځيرونه خو زما په پښو کې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آه دا خو موږ په خپلو لاسو جوړ کړي، طلايي زنځير دی.
د بنديانو مشر وويل ، او بيا ټول غلي شول.

سنبله، کابل ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلسمي ښار

چېرته د یو لوړ غره په څوکه جګ او محکم کوټ او حصار دی. په دې حصار کې دننه یو ښار دی چې له عجایباتو او غرائبو ډک دی. دلته د دنیا قیمت بها توکي، نعمتونه، لعلونه، مرغلري، جواهر، داني او دولتونه موجود دي.
د حصار دننه او بېرن دروازې ټولې فولادي دي. او کلکې جندرې ورته پرتې دي. په دې سر مهره ښار د هېچا لاس نه بر کېږي.

نه پوهېږم کوم یو د خدای دوست بنده په دې خبره څنګه پوه شوی وو چې دا حصارونه او دا جندرې ټولې طلسمي دي. دا طلسمونه په دې ماتېدای شي چې د دغه مملکت خلک ټول په خپلو پښو د کلا خواته راشي، ودرېږي او په یو اواز ووایي: ببرته شه د خدای په فضل.

د وطن خلک ټول وږي، تږي، بربنډ، یو دبل په اوږو سپاره او نارام وو، پلي د سپرو او سپاره د پلو له لاسه ! چې دا خبره یې واورېده، هر یو به پټ، پټ، غلی غلی پلی او سپور راته او غږ به یې کاوه. ببرته شه د خدای په فضل.

مګر د خدای دا فضل یوازې د یو کس یا څو کسو په نصیب نه وو؛ او خلکو دا زړه نه کاوه چې د ذاتي اغراضو څخه تېر شوي وای. په ګډه، پلي راغلي وای او په ګډه یې دا کامیابي حاصله کړې وای. په دې غږ چې: ببرته شه د خدای په فضل !

ورځې او شپې تېرېدې، دوی ټول په خوارۍ، ذلت او حقارت مبتلا وو. نه په مملکت کې روغه کوټه وه، نه روغ صورت، نه مړه ګېډه، نه روغه تنې او روغ زړه. مملکت د لعلونو او جواهرو څخه ډک وو. فقط همدومره وه چې دوی ټولو نه غوښتل چې ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آسوده شي. په شرافت ژوند وکړي. په خپلو پښو ودرېږي او په يو آواز ووايي چې ببرته شه د خدای په فضل.

دا مملکت اوس هم شته. اوس هم پکې هماغه حال دی. د خدای هغه بنده اوس هم هماغه نارې وهي. مګر خلک نه غواړي چې يو د بل له اوږو کوز شي ، آسوده شي، او د خدای د فضل مستحق شي. ځکه نو تش په يوه خوله نه وايي: ببرته شه د خدای فضل!

کړه – خوګيانی ۲۲ د جوزا ، ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د خیبر غرونو !

بس کړئ، دا د بېلتانه وظیفه پرېږدئ.

پرېږدئ چې د یوې مور او یو پلار زامن سره په دیدار ماړه شي. په یو کور کې په یو انګړ کې دننه، تاسو د کوه قاف مثال څه له جوړ کړی دی ؟
را ټیټ شئ او په خپلو سینه لیار ورکړئ، هغه میندو ته چې زامن یې تاسو یو تر بله پناه کړي دي. او هغه خویندو ته چې ورونه یې د هغو په بې آبي په خپل سرونو اورونه بلوي.
بس کړئ، د مینانو او عاشقانو په منځ کې رقیبانه سیاست تر کومه ؟

مه کوئ، سر ښکته کړئ. هغه قوم ته چې په دنیا کې ستاسو شهرت د هغه د ننګ او آزادۍ مرهون دی. لېري شئ ، پرېږدئ دا لیاره چې شل میلیونه زړونه ور نه هغه خوا او دېخوا د پارې د دریاب غوندې د ارمان او آرزو په اثر په جنبش کې دی.

اې د خیبر غرونو.

ای افغان د شهات او عظمت ډېرینو یادګارونو. ای د لویې پښتونخوا د مخ پوزې ! نور دوه سترګو د اشنایۍ او شناخت مانع مه کېږئ. وشرمېږئ، او د سپین غره او کونړ په شان په خپل سر اغیارو او بې ننګانو ځای ورنکړئ.

هو ، ورشرمېږئ او وو برېږئ، چې هغه طوفان راتلونکی دی چې په غرونو ، رغونو ، لوړو ژورو ، یوشان تېرېږي او نه پرېږدي هېڅ یوه لوړه چې څو یې ټیټه نه کاندي.

ای د پښتونخوا د زړه د لعلونو او جواهرو خزانې، بس کړئ، د پښتونخوا د تحقیر او تذلیل سبب نه شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! بس. ! !

کرِه، خوګياڼی ۱۵ د جوزا – ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدايه زه يوازې يم

زه پرېشانه او بې مرستي يم.

وړې وړې مرغۍ چې جوړه جوړه او سېلونه سېلونه ګرځي ماته ژړا راځي.

کوم وخت چې په صحرا کې ځرېدونکی غوايي يو له بله ښکرونه ورته کړي، او د هر يوه به ډېره د هغه کومکيان راشي، نو زما په زړه کې د وينې لاري وشي.

پسرلی او منی چې زاني په پورته شنه فضا کې کتارونه کتارونه د يو مشر په رهنمايۍ د سفر منازل قطع کوي ، نو هغه وخت له خپګانه زما ستونی بند شي.
هغه وخت چې ووينم بلبلې به اتفاق د ټپوسانو د ضرر د دفاع لپاره په هغو غوټې وهي ، او چرګه د چرګوړو د ساتنې په نيت د سپو او پيشوګانو د نوکانو خنجرونو ته ځان ورکوي، نو د ناميندګۍ توره تياره ماته جهان تورتم کاندي.

آه زه يوازې يم. دښمنان رانه چاپېر دي. ثوک مې د مال او ثوک د سر په فکر کې دی. زه څه پوهېدم چې حق همېشه په قوه ساتل کېږي. زه څه پوهېدم چې ته زما مټ بازوی يې، زما د کاکا زويه. ما ويل چې ته زما رقيب يې. ما ويل چې ته ماته ضرر يې ! ما ويل چې زما تربور يې ! سر راپورته کړه اې زما عزيزه. ملا دې وتړه ای زما د شرف اوناموس ساتونکيه غېرتي وروره. ولې غږ نه کوې غلی پروت يې ! پاڅه پاڅه چې نور بې پته کېږي. ای زما ګرانه روکيه. آه خدای ما خپل ورور پخپله وژلی دی. آه زه دې ومرم زما ننګياليه وروره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما كره مه راځه

ما د خوږ ژوند ورځي او شپې د ده په ياد تېرولې. د حيات ستغ او سپور مې د ده په تصور زغمل. ټولې ناوړه او ناخوالې مې په سر اخېستې ! ما ويل داسې يوه ورځ به راشي زه به دي وګورم، لېدلي، اورېدلي، لوستل او درک كړي به ټول ورته ووايم. ما ويل ده به ماته غوږ نېولی وي، او زه ورته د زړه ټولې غوټې وسپړم. رازو نياز به ورسره وكړم. هو ، دغه ورځ راغله – خو ده ما ته وويل:

ما كره مه راځه.

ما سره آرزوګانې وې، ما سره ارمانونه وو ، ما سره د كلونو كلونو سودا وه. زما په ژبه ترانې – او زما په رباب كې نغمې وې، ما ويل دا به د ده به حضور كې عرض كړم. زما په ځولئ كې ګلان وو . زما په لاسونو كې هار وو . دا ما د ده په ياد جوړ كړي وو ، خو چې زه ورغلم، ده ويل:

ما كره مه راځه.

زما خبرې، زما آرزوګانې، زما ارمانونه ټول پاته شوه ! اسرار، ونه ويل شول. رازونه پټ پاته شول. زما د آمالو ښيښنه په تېږه ولګېده ! زما زړه د پاچ ټيكرى وو چې د ګل په بوټي غوړېدلی وو ، كوم وخت مې چې راغونډاوه، په اغزو كې تار تار شو او په لاس رانغی ! زما په سترګو كې اوښكې وچې شوې، كوم وخت چې ده وويل:

ما كره مه راځه.

ده ماته د پوښتنې فرصت رانكړ ! ده زه ملامته نكړم ! يو تر بله پوه نشوو ! نه پوهېږم چا لمسولی وو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

چا بد پوه کړی وو ، يا زه په ادابو پوه نشوم ! لاسونه مې يې ښکل نکړل. ما ويل زړه په زړه آئينه دی.

ما ويل ماسره اخلاص دی، تصنع څه په کار. خو زما ستونی بند شو ، هغه وخت چې ده وويل:

ما کره مه راځه !

جلال آباد ۲۵ د حوت ۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل هر فصل اجر

د خپل هر فصل اجر ماته په دې دنيا کې ورسېږي، داسې به نه وي چې ما دې نېکي کړي وي او زما زړه دې د ننه د ننه د خوشالۍ نه نه وي ډک شوی؛ په داسې وخت کې زما لطيف جذبات داسې په جوش کې راځي چې زه په خپل زړه کې د ټولې دنيا د تنګ نظرۍ نه پورته پورته ښکارم؛ جرأت زما په هر رګ کې سرايت کوي نو زه پوهېږم چې زما خالق تش د يو وړوکي فرض د ادا کولو په عوض د خپلې خوشالۍ سره ماته د قوت او اطمينان بې بها هديه رالېږلې ده؛ او دې لپاره کلونه او ساعتونه څه چې يو سترګې رپ هم نه شو لازم؛

زه نه پوهېږم چې دا څه رنګ قاصد دی چې دا د خوشالۍ زېرې ماته په سترګې رپ کې رارسوي. ماته داسې ځلېږي چې ګويا د زړه په تيارو کې د نور د شغلو وړانګې راپرېوځي، چې د هغې نه دا خوړه چينه ګړندۍ رابهېدلې او يو بې سر و بره درياب ترې جوړ شوی؛ د هستۍ په وسعت کې خير کېږي پردې بله خوا - ما کله د نېکۍ نه اجتناب ندی کړی، چې زما زړه دې دباغيانه حرکت په سبب ټوټې ټوټې نه وي شوی، ما دا ماتيده په خپلو ځان غلوونکو تسليو او په قصدي خنداګانو که هر څه پټ کړي او غوښتي مې دي چې زما زړه هم پرې خبر نه شي ليکن دا مصنوعي خوشالۍ د پوکڼې غوندې چوي او زه ترور او لېونی ښکارم.

هو ! کله داسې هم شوي دي چې زما زړه د خپل عادتي کړو تلو له کبله صحيح احساس نه وي کړی؛ ليکن د دې بې پروايي په جزا کې يو بې تغيره قانون ما د يو سخت ملزم غوندې داسې نيسي چې سا اخېستل هم مشکلېږي، نو زما زړه چغې او سورې وهي اودا ادعا کوي چې اې خدايه، بيا به داسې نه کوم ته د پښېمانه زړونو رښتيانۍ دعا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

رد کوې. نو حق تعالی یې اوري او قبلوي یې لیکن آه. زه د هغه د دې عفوې څخه په غلط فهمۍ کې لوېدلی دا هېروم چې یو داسې ذات شته چې زما ټول ښه او بد په هره ګړۍ کې ویني او د ژوند د باغ رنګین ګلان او مړاوې غوټۍ په خپله نازکه تله کې تلي او یوه ذره هم نه عبثوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د قلم خاوندانو

اې د حقيقي ضمير لرونکو، ای د وجدان د آواز ترسيمونکو، ای د هرې ژبې په ژبه بوهېدونکو، ای د الهاماتو اخېستونکو، ای د تاريخ اړوونکو، او ای د آدم د قلب په محفوظي تختې د سر مشق آچوونکو !

مه وايئ چې دنيا د تنازع للبقا ميدان دی.
مه وايئ چې مونږ په دنيا کې د رقابت او همچشمۍ لپاره پيدا يو.
مه وايئ چې هلئ منډې کړې چې کاروان لاړ.
مه وايئ چې مونږ د قوم او وطن د پاره خدمت کو.
ځکه مونږ انسانان پيدا شوي يو زمونږ خلقت او آفرينش عبث ندی، زمونږ حيات غايه لري او هغه د وظيفې انجام دی.
زمونږ وظيفه د تنازع للبقا، رقابت، کرل او رېبل، منډې وهل او د ده او د هغه د خدمت نه ډېر پورته مفهوم لري.
د وظيفې مقام د زندګي او مرګ د مراتبو څخه لوړ د عشق په لامکان کې دی.

د تروږمۍ د نيمې شپې په سکوت کې د غټو غټو ستورو نه ور هغه پلو د هغه وړو وړو سپرغيو په خفيفو اشارو کې ماته دا راز څرګند بړي هلته وګورئ. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدايه مينه ګناه ده؟

اې خدايه، مينه ګناه ده؟او چې ګناه وي نو ژوند څه شی دی ؟ژوند د مرګ نوم دی؟له دې ځايه تر لامکانه تا ته د درتګ د لارې هر پل بې له محبته طی کېدی شي؟اې حق او اعلی حقيقته، ته د مينې ظاهروونکی او د مينې مظهر نه يې ؟

ښه نو مينه ګناه ده؟

دا د منې په ونه کې سرې منې اويزانې، دا د ځنګلونو د ونو ګڼه اجتماع، دا د لويو غرو د بې انتها تيږو تراکم، دا د پورته غير متناهي ستورو خموشانه انجمن، دا د دې نوراني عالمونو پر امنه جنبش، دا د ټولو سيندونو سر ابښودل د سمندر په غېږ کې، دا د ابحارو لېوالتيا او بيتابي، دا د مرغيو لوی لوی سيلونه، دا ټول د مينې او محبت مظاهر نه دي ؟د کائناتو هره ذره د بلې سره د وصلت لېواله نه ده ؟

نو اې خاونده مينه ګناه ده؟

که زما زړه د سترګو په لاره کومې خواته ځي که د ښکليو ناز او کرشمه د مقناطيس غوندې ما راکاږي، که د عالم په نظام کې زه يو خلی يم چې د مينې باد مې هرې خواته وړي. که زه عشق ته پيدا يم، او عشق ماته؛ او بې د مينې له شرابو ، نور هر څه زهر وي

نو مينه ګناه ده ؟

اې خير محضه، که مينه شر وی، نو له تا څنګه صادرېږي؟او هغه چې مينه شر بولي، څرنګه ستا په دنيا کې اوسي ؟بېشکه چې دوی دلته د اوسېدو حق نلري. نو اې څښتنه مينه څنګه ګناه ده،
هو ، هغه چې مينه نه وي غضب وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلال آباد – ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي لياره

د کاروان ټول واړه غټ، نر او ښځې، خر او ټټو اسونه او اوښان قطارونه قطارونه په خپل ګرد او دوړو کې د غره د رڼا نه پټ، له هر څه بې فکره فقط د لارې لنډولو د خيال په شرابو مخمور روان وو، تلل- مګر يو سړی چې ترور او مبدل معلوميده لکه ورکه چې لټوي ، کله به يې د کاروانيانو سره هم آهنګي کوله او حدي به يې ويله او کله به په دې څنګ او هغه څنګ له بهيره جدا کېدو. په اخره کې يې کړو ای خلکو ؛ اې خلکو ؛ راوګرځئ چې دا لياره د هغې نه ډېره لنډه، ماموره او هواره ده.

کاروان روان وو او ده ورته نارې وهلې چې د خلکو پام شو ، ويل يې: اوه لېونی دی. ته تېرې اخله، او زه تېرې را اخله او وله يې؛ کاروان وېشتلو او ده ورته په خندا خندا نارې وهلې...

هغوی هم لاړل او دی هم لاړ خو ډېری زمانې پس خلکو ومنله چې د هغه خبره صحيح وه، ده رښتيا ويل مګر خلکو دروغ ګڼل ، وګورئ اوس څنګه په خندا خندا روان دی، چې خو ستړی شي.

پېړۍ تېرېږي او د دهر د ارهټ هره ورځ نوې منګوټې راووزي، کاروانونه روان دي او ځي، تر دې لانورې نوې لياري همدغه شان پيدا کېږي قافلې او کاروانونه روان دي...

هېچا ونه ويل چې ورسېدو خو همدې د جدت لذت د تلونکو ستومانې ايستله ! هېچا نشو کولی چې دا رفتار معطل کړي.

جلال آباد : ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمانونو پورته خواته

آها ، ها ، ها ،ها. ... دومره لوی شین دریاب ! چې انتها یې د لایتناهي په امکان کې ورکه ده... ! !

ځومره لا تعدد لا تحصی واړه او غټ منور موجودات یوتر بله په جنبش کې دي.
هاغه، هوغه، او هوغه لمرونه او سپوږمي دي ، نشې ویلی چې دا له کله او تر کله او څله ... !
د دغو بېشماره عالمونو په منځ کې هوغلته یوه ګردۍ ده چې ځمکه بللی شي هلته اوبه غرونه رنګا رنګ ژوندي مخلوقات شنه او لویېدونکي نباتات او د انسان په نامه یو خورا ښکلی حیوان وجود لري....
دا موجود دوه پښې لري، دوه لاسونه، او دوه وزرونه؛ دا دوه وزرونه (عشق) بولي او عقل.

په دغه دوه وزرونو هرې خواته آلوزي مګر یوه لویه بلا چې ((آز)) دی د ده تر غاړي چاپېره او د پرواز یې مانعه ده. د ده عمر دا سې دی لکه په زر کالو کې یو سترګی رپ. هغه هم ده ((آز)) له لاسه په غم لړلی. په دې غیر محدود عالم کې دغه نقطه پر شوره ده !

هو دغلته ده او دغه ده زندګي. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپيرۍ او شاعر

ښاپيرۍ: (د شرابو ګلاس په لاس کې شاعر ته ولاړه ده، شاعر يوې ښکلي منظرې ته ګوري او څه ليکي) نه شرابو ته ميل لري او نه ماته ګورې عجيبه ده معلومېږي چې د آشنايي په رسم و رواج نه پوهېږي.

ستا د نفس ګدازيي او غزل سرايي څخه ټول د جستجو او آرزو سوز او ساز څرګندېږي، آه دا څومره جاذبه زمزمه ده.

ستا د لخراشه سرود د ارم د ښاپيرو له سېله راوګرزولم آه دا څه قسمه د لربا جهان دی چې ستا په نغمو کې ليده شي. چې ارم يې په مخکې لکه طلسم داسې برېښي.

ته خو ماته لېږ وګوره، زه ښاپيرۍ يم.

شاعر: (قدم وهي) ستا نېش دار کلام د تلونکو او رهروانو زړونه غولوي او راکاږي يې، مګر د لارې د اغزو خلش ورنه زيات خوندور دی. څه وکړم زما فطرت مقام نه قبلوي. زما زړه داسې دی لکه د صبا باد چې په لاله زار ګډ وي.

کوم وخت چې يوه معشوقه وګورم نو هغه وخت مې د هغه نه زياتې ښکلي او ښايسته معشوقې ته زړه هوس کوي. د سپرغي نه ستورې، او د ستورې نه لمر لټوم، زه سکون نه غواړم چې دا مرګ دی.

هر کله چې د يوه پسرلي د شرابو څخه يوه پياله وڅښم نو بيا د بل پسرلي په آرزو غزل وايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه د هغه ځه آخر لټو چې آخر نه لري، ولې بيا هم زما زړه بې واره او خاطر اميد واره دی.
د عاشقانو زړه په داسې همېشه جنت کې چې هلته د درد آواز او غم او غمګسار نه وي مري.

(د خدای پامان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

وګورئ دوه مرغۍ تمام ژمی بې له ازدواجي احتياجه په يوه ځاله کې په څه اتفاق او مينه ژوند کوي ؟

کوترې سيلونه سيلونه آلوزي او په ګډه نړدې نړدې، په سختو کمرونو لوړو برجونو او د بنيادمانو په کورونو کې جوړې جوړې او سېږي، د دوی مښو کې مښل، وزرونه رپول او خوارډه آوازونه ايستل د ګډون او محبت قابل رشک مظاهر ښيئ.
زاڼې لوی لوی قطارونه جوړوي، د آسمان په شنه فضا کې الوزي ، د خپل مشر په رهنمايي د سفر لياره تعقيبوي، اوړی يخو ، او ژمی تودو هېوادونو ته ځي.

د مشر په انتخاب، د لياري په خوښولو ، د رزق پيدا کولو باندې د دوی په منځ کې هېڅ تزاع او اختلاف نه پيدا کېږي، کاڼي خوري خو يود بل غوښې نه خوري.

لېوان په غرونو او پړانګان په ځنګلونو کې اوسي، د مخمصې په حال کې د بل په غوښو خوراک ته اړ کېږي، مګر د راتلونکې ورځ او اينده کال په غم يا د خويښو، اقرباء، قوم، وطن د خود ساخته تعبيراتو په لحاظ د بل د کوروړانولو وينو تويولو او استيصال ته ملا نه تړي او ځانونه په مرګ نه ورکوي.

متاسفانه انسان د عقل په غرور په نرمۍ يا ګرمۍ د بل په وينو ښنلو لانه قانع کېږي څو د قومونو قومونو ، ډلو ډلو په زړونو دماغونو ، اعصابو او فطري خواهشونو تسلط ونه کړي او ړانده کاڼه او شل يې ونه ګرځوي. دی تل خپل جنسي، غذايي او غريزه يي ميلانات پوره کول د نورو په ضرر او تهلکه کې لټوي، او بيا ورته د تهذيب، قانون او فلسفې جامه ورآغوندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آه – کاشکې چې انسان هر څه وای خو اشرف المخلوقات نه وای. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهامات (استقلا ل او لجاجت)

مهم کارونه د مزاج استقلال ته اړ دي، مګر د استقلال او لجاجت په منځکي فرق دی: کوم وخت چي ستا د ټينګار نه رد عمل پيدا شي، نو پوه شه چي ته په لجاجت اخته يې.

دام

زه درته دا نه وايم چي نېکي مه کوه بلکې دا درته وايم چې د هغو کسانو په دام کې ونه نښلې چي تل د نيکۍ په خوا ترغيب کوي.

اتفاق: ۱

ټولي قومي او ملي کاميابۍ د اتفاق مرهوني دي؛ مګر اتفاق د پسرلي باران نه دی چي پخپله وربرېږي، بلکې د هر ملت د اتفاق تهداوونه د هغه ملت خوا خوږي حکيمان او فلاسفه ږدي.

اتفاق: ۲

کوم ملت چي اتفاق نه لري ګويا هغو سرۍ نه لري.

حقيقت

هر څوک چي شکايت لري چي دنيا په تياره کې ده، او حقيقت ورک دی نو دوی دې د حقيقت په مفهوم نور هم غور وکړي.

قلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

کېدی شي چې نور کارونه په زور وچلېږي، مګر قلم نازکه شی دی، په ده چې زور راشي ماتېږي.

قلم او توره

توره په خپل ځای کې دکتاتوره ده او قلم په خپل ځای کې، وړاندې والی هغه وخت کېږي چې د دواړه احترامانه اتفاق وکړي.

خوشامندي

خوشامندي هغه متاع ده چې په دنيا کې تر هر څه زيات خريداران لري.

ګودر پېژندل

په سعيه او کوښښ سړی وړاندې ځي. ولې بې ګودره ګډېدل سړی په سيند لاهو کوي.

نېکي او سړيتوب

نېکي کوه خو سړيتوب له لاسه ورنکړې.

شعر

کلام د خبر د مجموعې نوم دی، هر کله چې په دې مجموعه کې خوند او کيف پيدا شي نو شعر ورته وايي.

خوشحال او رحمان

خوشحال په ټولو معانيو سره شاعر دی؛ ولي رحمان د شاعر نه پورته مقام لري.

لويي

خيالي دنيا

هېڅوک په زور باندې خپل ځان په چا لوی نشي منلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی اکتشاف

داسې يو شی ماته معلوم دی چې د هغه په واسطه هر خام پخېږي، هر کار ناکاره ورباندې کره کېږي، هر بېکاره شی ورباندې د کار، او د کار ورباندې مثل الاعلی ته رسېږي.

د آئينې غوندې بلک او د برق په شان نور اود قوس قزح غوندې رنګينې لري. دا سنګ پارس نه دی خو چې په تېره يې ووهې سره زره کوي يې.

عجيب خواص لري ؛ د هر چا خوښ دی. او چې څوک يې لري هغه هم د خلکو خوښېږي. ولې هر چاته چې مخامخ شي ډار ترې کوي او ترې وېرېږي. هېڅوک ورته ځان نشي نېولی.

راډيوم هم نه دی. مګر په ندرت. کميابی، قيمتی، او نورو مزاياوو کې د هغه په څېر دی. د ډېرو لږو خلکو پرې لاس برېږي. خو په دې سبب چې د اور بخری ترې الوزي ، چې څوک يې واخلي سوزي يې.

چې ښه او اصلي يې په لاس راشي نو هر چا ته يې سراسر فايده ده. بې له هغه چا چې لري يې. هغه څوک يې اخېستی شي چې له ځانه پرې نور ګران وي. او په هغه ملکونو کې دي چې هلته ټولنه په فرد رجحان لري.

نوم يې درته وښيم ؟ انتقاد. ! !

کمپوز: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه درې خوا

علم ، شعر ، سياست

علم: اکتشاف ! شعر :احساس او سياست: کول دي.
عالم فکر کوي. شاعر خبري کوي او سياست عملا کار کوي.
عالم ګوري. شاعر خاندي او ژاړي. او سياست دان لوبي کوي.
عالم قوانين ، شاعر ملل، او سياست دان ډلې جوړوي.
عالم تخم پيدا کوي، شاعر يې کري او ځروبوي، او سياست دانې ربېي او حاصل يې اخلي.
زندګي يوه سرسبزه او ښېرازه ونه ده. علم يې ببخ، شعر يې تنه او سياست يې مېوه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان تړلول

باغوان تازه تازه او ښکلي ګلان راټول او کودې يې جوړولې.
ګلساز کاغذونه پرېکول او ګلنمايي يې کوله.

ده، هغه ته وويل: دا مه کوه.

هغه ويل، ولې ؟

- ځکه چې دا ګناه ده.
- په څه ؟
- په دې چې که ګناه نه واى، نو هر چا به کولاى.

ګلچين

(c) ketabton.com: The Digital Library

قافله

پاڅئ صبا دی. وګورئ سترګه جګه راغلي ده. هلئ، نور خلک ټول ولاړل. (د قافلې مېر دغه پورته غږونه وکړل.)

پدې کې...

یو وویل: اوه، څومره ښه هوا لګېږي.

بل وویل: نن اسمان څه ښه شین دی.

دریم وویل: ستوري داسې ښکاري لکه په شنه چمن کې د پېلغو ټولنه.

څلورم وویل: د صبا سترګه تر ټولو ښایسته ده.

پنځم وویل: خاندي خو څه نه وایي.

شپږم وویل: دا لیلی ده چې د قبیلې سره وانښه.

اووم وویل: رشتیا وایي، پاڅېږئ، سپېده چاود دی او رڼا خپره شوه.

ټولو وویل: بسم الله. (او پاڅېدل)

په دې منځ کې چا وویل: څه کوئ دومره د وخته.

بل وویل: تر اوسه لا تورتم دی.

دریم ورو سر راپورته کړ ویل یې: بابا څه شور مو جوړ کړی دی؛ مونږ مو له خوبه واېستو؛ ټوله شپه لا پاته ده. چېرته ځئ، لېوني یاست، کرار څملئ.

او سر یې کېښود.

دا خبرې چا وانه ورېدلې او که با سنده یې وګڼلې، خو خلک روان شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

څوک ګړند روان وو او څوک غړنده. څوک سپاره وو او څوک پلی. څوک سپين ږيری وو او څوک ځوان. څوک واړه وو او څوک ښځي. څوک مخکې وو، او څوک وروسته. څوک غلي وو، او څوک ګړبدل. چا ذکرونه کول او چا دعا ګانې. چا پګړۍ په سر کړې وې او چا خولۍ. چا اشعار ويل او چا ترانې. چا شپېلۍ وهله او چار درياب. چا ويل غلي شئ او غلي ځئ. چا نصيحت کاوه او چا قهر. چا ويل دا ليار لنډه ده، چا ويل هغه ښه ده. چا ويل دا بې خطره ده چا ويل دغه.
د قافلې مير په مخکې وو، ده به غږ کاوه چې راځئ، مه وېرېږئ.

خلک روان وو او نه درېدل.

په دې منځ کې يو، يو داسې هم وو چې د تګ خيال يې نه درلود او نور يې هم غوښتل چې پاته شي.
د دوی په دې باب کې خبري هم زده وې، او چلونه هم. څوک به يې ډارلو، او څوک به يې له پښو را اچول.
د دوی سره هتيۍ وې، دا به يې د خلکو پښو ته ور اچولې. د چا به پام نه وو، کالی به يې ترې حمله، او د تخرګ لاندې کړ. يا به يې په بډه وواهه. کوم خوار غريب به چې وروسته او يوازې وميند نو تېر ايستلو به يې هم او لوټاوه به يې هم. ما دا خلک ونه پېژندل او نه مې سم صحيح کړل. د دوی قوارې مې هم په ځای رانه وستې، ځکه چې دوی په خپل رنګ ځانونه نه ښودل. نه مې د دوی لباس په نښه کړ، ځکه په هره جامه کې وو. هو، دومره وه چې ژويلې خبري، رڼا ته نه راوتل، خلک لمسول او خطا ايستل، بې کاره مزد غوښتل او استفاده کول، کله کله سترګې برندول؛ د دوی علامې وې.
په آخره کې ما واورېدل چې يوه بل ته ويل: ګوره بيدار شه که دا خلک مو راستانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نکرل ، موږ په سپېره ډاګ يوازې پاته کېږي.

صبا په يوه ډله کې ما دا خواب وو ايه او تعبير مې غوښت:

يوه هوښيار راته وويل: کاروان او رهزنان.

يو شاعر راته وويل: تلاش حق او شياطين.

يو عالم راته وويل: ملي قافله او مرتجعين.

جلال آباد ۱۱ د عقبر ۱۳۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هوښيار ماشوم

ادې جانې ولې ژاړې.

هان، ادې جانې ولې ژاړې ؟

بابا مې درسره بيا جنګ کړی دی ؟

وې وهلې، هان ؟

نو ولې يې وهلې ؟

هان، ادې جانې، په څه شي يې ووهلې ؟

ادې جانې بابا مې نو ولې تا سره جنګ کوي ؟

هان، ادې جانې بيا دې. بيا دې په سبو کې مالګه ډېر اچولې وه ؟

خير دی ، ښه ادې جانې.

ته مه خپه کېږه. ودرېږه چې بابا مې راشي زه به يې هم ووهم.

ښه ادې جانې مه خپه کېږه.

ته وره مه ژاړه کنه.

ته مه خپه کېږه ! چې بابا مې راشي.

ښه، زه به ورته قار وکم ښه.

پرون يې وهلې وې؟

دا پېره مې چې بابا جنګ کوي. زه به هم ورسره جنګ وکم.

ښه ادې جانې.

ما چې رشيد وهي نو زه يې هم وهم.

چې بابا مې وهلې، ته يې هم وهه.

ادې جانې، بابا مې زورور دی، هان ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته يې نشې وهلی ؟
ته ښځه يې ؟
هغه زورور دی؟
څنګه زورور دی، هان ؟
بل څوک نو ولې نه وهي ؟
ادې جانې زورور خو حاکم دی کنه !
هغه څه وو؟
هغه څه وو ، هغه حاکم چې راغلی وو .
هغه سړی يې چې ووهلو.
ودرېږه ښه.
زه به ورته ووايم چې بابا مې هره ورځ تا وهي.
ادې جانې مه ژاړه، زه خپه کېږم. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مي ارمان شو

زه نه پوهېدم، خو ډېر ترورا او مبدل وم، نه پوهېږم چي زما زړه څه ورک کړي وو، او که پخپله دی له ما نه ورک شوی وو.

هغه وخت چي ما ولېدې، زما زړه په سينه کې په زوره ودرزېد او د خپل وجود اعلان يې راکړ، زه پوه شوم چي زما روح ستا په تلاس کې پرېشانه وو.

ته د وړوکو لوبو ته يوه خوا ناسته وې؛ د ما سپېنيين د لمر پل شو، سترګې ګلابي، مخ تناويزي کړی وو.

زه پوه نشوم چي هغه کوم نور وو چي زما سترګي يې وسوې، ما تا ته په زبر ونشو کتلای. زما جلب زما د زړه په لاس کې وو. ده پرې نبنودم چي په خپله لاره په عادي رفتار تلای.

زه اريان يم چي ته څنګه پوه شې چي له هغه ځايه راولاړ شوې او زما د لارې سر دي ونيوی.

آه دا څومره لوی احسان وو.

تا ماته سم ونه کاته او نه دي وخندل. زه پښه نيولی تېر شوم.

خو دا مي ارمان شو: چي کاشکې زما زندګي د ګل صورت غوره کړي وای، ما دا ګل تا ته در تقديم کړی وای، او تا زما له لاسه اخيستی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورکی

شپه وه، تیاره او چوپه چوپیا وه.

د شپې په تیاره، د کائناتو په سکوت او پراخه فضا کې؛ د شنو فصلونو، د ګڼو ونو په منځ، او د ګلانو د بوټو په خوا کې یو یو بلک کېږي.

آیا دا د اور سپرغۍ ده چې باد یې وړي؟

که د ژوندانه پای ته رسېدلې ډېوه ده چې په ځلګیو ځلګیو وروستۍ دقیقې شمېري؟

د ګل د بوټي د بلبل غږ شو: آه اورکیه په دې شپه؟

اورکی: هو کوم وخت چې به رڼا کې د لار ورکوله له لاسه لیار تړلی وې: نو په خدایي نور شپه رڼول پکار دي.

- آخر چېرته؟

د دې فصلونو، د دې ونو، او دښتونو، ډاګونو و هغه پلو ته.

او د هغه غرونو، سیندونو، دریابونو، او سمندرورونو پورې غاړه، کوم ځای ته چې لمر او سپوږمۍ په خندا خندا ورځي؛ هلته.

اوه کوم ځای ته؟

هغلته چې هلته فطري رڼا هېڅ حائل نه لري، او هغه ځای ته چې هلته (لتهون) آزاد دی!!

کابل ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوټۍ زندګي

ډېرې شپې ورځې تېر شوې، موسمونه واوښتل راواوښتل. د سمندر د غاړې بادونو ورېځې د ځانه سره راوړې، ورېځو د دغه ځای په حالت وژړل او اوښکې یې تویې کړې. دا اوښکې خوړونه شول، بیا سیندونه شول، او بیا ویالې شوې، وروسته د ګل په ښاخ کې وچلېدې.

او خدای زده څومره اسباب او علل سره یو ځای شول، او څومره شرائط وجود ته راغلل چې په دغو ټولو باندې د غوټۍ زندګي مرتبه شوه.

د سحر نری شمال په دې غوټۍ ورو، ورو، د شفقت لاس تېرولو، د شپې پرخې وباندې خپله درافشاني کوله، چې څو د شمال په ډېره دلاساینه غوټۍ خپل شین داوڼ له مخه لېرې کړ.

د چمن طراوت، د مرغانو نغمو، د اسمان د شنې فضا لا انتهایت د نمر زرینو پلوشو، د سپوږمۍ مرغوبیت، د ستورو مرموزو اشارو، او د کائناتو نظام ته یې وکاته، او په نیمه خوله یې وخندل.

چې څو بیا دې خوله خندا ته جوړوله، لمر د ماسپښین ځای ته راغلی وو، غوټۍ د ده خواته مخ واړاوه او سر یې ټيټ کړو.

کوم وخت چې د نمر پرېواته له پلوه د نمر د طلایي پلوشو سره د نسیم په لګېدو د غوټۍ نازکې پاڼې ورپېدې، نو دې په داسې آواز چې ایله د شاعر د زړه غوږونو اورېدی شو، ویل:

پاکې تا لره ده اې خالقه، اې د کائناتو صانعه! ستا عالم څومره ښایسته دی، څومره ګلالی دی، او څومره وسیع. مګر اې خاونده! زما د زندګي وار همدا وو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(پس له لږ سکوته) بادا ره، پاکې تا لره ده زه راضي يم چې ستا د بې انتها ملک يوه ذره جزيي برخه په ما ښايسته شوه.

ستا د مخلوقاتو د سترګو طراوت وګرځېدم. بلبلان را باندې وچغېدل ، بوراګان را باندې والوتل. ډېره ثنا ده تا لره چې زه ګل يم او اغزی نه يم.

لمر د غروب په حال کې وو ، ګل، خپل زړه په خپلو مړاوو پاڼو کې راونغښت، او د خپل حيات په وروستيو لمحو کې يې يو وار بيا دا وويل: ډېره ثنا ده تا لره اې خاونده چې زه ګل پيدا شوی يم او اغزی نه شوم. !او ورژېد. ! !

جلال آباد ١٣٢١

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور هم صبر وکړم ؟

زه منتظر وم او تاته.

ما ساعتونه او شپې تېرې کړې او تا ته مې کاته. زما په زړه کې ډېرې خبرې وې، آرزوګانې وې او دردونه وو. تا خو ماته څه نه وو ويلي، مګر ما ډېر ساعتونه واېستل.

زه منتظر وم او تا ته.

زما او ستا په منځ کې هماغه پيمان موجود وو، چې شونډو يې د اظهار منت په ځان نه وو منلی. هغه يو ګل وو چې لا نه وو غوړېدلی. هغه يو سحر وو چې لا نه وو خندېدلی.
يو ارمان وو، او سربسته.
زه د دغه ارمان د پاره،
منتظر وم او تاته.

لاروي راتلل او تېرېدل. هغوی به په خبر خبر ماته کاته، او تمسخر به يې کاوه. ما به له شرمه چاته نشو کتلی.
ډېر خلک راغلی او تېر شول. دقيقې او فرصتونه لکه د لاس مرغۍ چې والوزي ولاړل.
زما آرزو غم شوه، او د زړه په سر غوټه.
نبه، لا نور هم صبر وکړم ؟
نبه، مګر ..... (تر کله) !!!

جلال آباد ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو ارزاني

که غله او ارتزاقيات قيمه شي خو د فصل په راوتو رفع کېږي. که کالي او لباس قيمته شي نو بيا هم څه نه څه ګوزاره کېږي خلک وايي: بربنډ له لاري اوړي، وږی نه اوړي. که فيشني شيان قيمته شي نو قيمته دي شي کنه.
تجمل بېل شی دی او ژندګي بېل شی. که اسعار قيمته شي نو د دولت په تصميم يې علاج ممکن دی چې غير ضروري او دويمه درجه شيونه له استعماله وغورځوي.

که دا ټول شيونه په يوه سويه ارزانه شي نو يو مملکت دپاره د رفاه او آسايش وسائل لاس ته راځي. اما اجتماعي سعادت او خوشبتي دغه وخت هم نه حاصلېږي. د ژوند سعادت او خوښي د ماديا تو په زياتوالي او ډېروالي دومره اړه نه لري لکه د ضمير په آزادي او د روح په خوشحالۍ پوري.
په ژوند کې خطرناک او مدهش حال دا دی چې اوښکې ارازنه شي؛ وېره ، دهشت، او درد موجود وي او دوا نه وي.
په طب کې د هر درد ، خوږ، پرهار او ټپ علاج شته. مګر نه د زړه درد ، او زخم.

د زړه د درد علاج پخپله د زړه درد دی، او بس. د اوښکو د ارزاني علاج، د پول او پيسو د ارازني، غوندي نه دی، چې د اقتصاد کوم ماهر يې علاج وکولی شي او نه د زراعت متخصصان په دې کار پوهېږي. بې دردي په يو قوم او جامعه کې داسې يو مرض دی چې په علاج يې فقط پيغمران پوه شوي دي.

اې خدايه، مورېنه هغه زړونه واخله چې د مظلوم او بې وزلي له سترګې څخه په عبث تويېدونکو مرغلرو نه خوږېږي او هغه لاس او پښې او ژبه مه راکوه چې بې لاسو او بې پښو ته صدمه رسوي او خلک ژړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ۲۷ د جوزا ۱۳۳۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناکامي

د ژوندانه د ناکميو څخه مه مايوس کېږه.
هغه ژوند کامياب ژوند نه دی چې تل کامراني لري. هغه خوشحالي سړی نه خوشحالوي چې د درد او خوږ په بيه نه وي اخېستل شوي. د ورځې رڼايي د شپې له تياري څخه ده.

د لېدو خوند د بېلتانه په غم کې او د ژوندانه فتحه د ژوند په ماتې کې ده.

هغه چې له خدايه ابدي راحت غواړي، هغه د يو داسې جنت آرزو لري چې هلته د لېدو لپاره سترګو پرانيتو او د خوړلو لپاره خولې ببرته کولو او د اورېدو لپاره غوږ اېښودو ته اړه نه وي. تر څو چې ژوند، ژوند دی؛ نو په دې کې برکت له حرکت څخه دی. ځکه کامل سکون کټ مټ مرګ دی.
هغه چې وايي په دې دنيا کې بدې ولې شته، کمی ولې، او بنديزونه ولې ؟نو دی په حقيقت کې د نيکي د پربمانی، او ازادی قدر نه پېژني، او د دې مرغلرو پوره قيمت ادا کول نه غواړي. هر څومره چې يوه خوشالي شانداره وي، هغومره هغه لياري هم سختې وي چې د هغې د حصول لپاره لنډيږي.

د ژوند ناکامي په حقيقت کې هغه کسان غواړي چې د کاميابي وړ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتې اونښکې

سترګې دې پټې کړې ؟ بیا یې نه غړوې؟ خوابدی شوی یې ؟ د ادې او دادا غږ بیا نه کوې؟ مروره شوې یې؟ بیا نه پخلا کېږې؟ د خپل مور و پلار نه دې زړه بد شوی دی؟ زړه دې تور شوی دی ؟

سترګې دې پټې کړې؟ بیا یې د سره نه غړوې..... زبیدې...... اورې.

تا خپل خوږې نیمګله نیمکله خبرې د ناز منډې رامنډې بس کړې؟ نور مازدیګر د پلار مخې ته په منډه منډه نه راځې ؟ تا نوره د مورو پلار غېږ د مینې لپاره کافي، او د سترګو غړولو لپاره مناسب ونه لیده؟

ته پورته شوې چې دا دنیا له مینې څخه اغراضو لپاره ډېره مساعده ده ؟ ته ورسېدې چې زموږ په دې خړه دنیا کې هر څوک د ځان لپاره ژاړي ؟ او چې اوبو تر ستوني راشي نو اولاد هم تر پښو لاندې کوي.

او درڅرګنده شوه چې زموږ په خړه دنیا کې خلک د اولادونو په سر عزت او دولت حاصلوي ؟ او د رذالتونو په ارتکاب سره د شرافت د ګټلو پسې ګرځې ؟

ښه نو یو ځل بیا سترګې وغړوه، د طلایي وېښتو ، سورککې شلېدلې کمیس سره په منډه منډه راشه ، یو ځل وخانده ، او راته ووایه چې تا څنګه په څه کم دوه کاله عمر کې هغه اسرار کشف کړل او هغه حقایق دې وپېژندل چې پلار دې په ۵۲ کاله کې پرې نه دی پوه شوی ؟ ستا دومره زر دا یقین څنګه حاصل شو چې زموږ د دې خړې دنیا ټول حرکات، ټول افعال او ټول اوضاع غرضي، تصنعي او مطلبي دي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته څنګه ژر پوه شوې چې دلته په خندا خوله بېرته کول په کائناتو پورې خندا کول دي ؟تا ته دا راز څرنګه فورا کشف شو چې مونږ ټول د ټېټو خواهشاتو غلامان يو ؟تا ته زموږ دا نفسي کيفيت څرنګه دستي در څرګند شو چې زموږ لويه هوښياري دا ده چې د خپلې خېټې د کندو ډک ساتلو دپاره د خلکو په شرف، ناموس او حيات لوبې کوو؟ البته دا ده څرګنده شوه چې چېرته چې نر د ښځې قدر قيمت نه لري نو هلته به د ښځې څه قيمت وي ؟ته په دې پوه شوې چې په نيم قرن ژوندون کې د چا نارينتوب او ښځه توب نه معلومېږي نو هلته سترګې غړول څه فايده کوي ؟

ستا يقين راغلی وو چې چېرته چې ښځه تش د نفسي خواهشاتو آله او د يو بندي مريي په شان وي او د مال غوندې بازار ته عرضه کېږي، نو هلته د طفوليت نه سړيتوب ته تګ کول له سړيتوبه تېښته ده، نو ځکه دي د دې ځمکې د مخ نه د هغې خېټه بهتره وګڼله، سترګې دي پټې کړې او ترابده پورې.

زه پوهېږم چې ته په حقه يې، تا د خپل شاوخوا د بې مزې، بيمعنی، پوک، په غم لړلی پوچ ژوند څخه مرګ بهتر وګاڼه. لاړې ، او په حقيقت کې دې زموږ په نه تلو وخندل. ته په حقه يې ځکه چې ستا شکېدلی کميس زموږ ټول قدرت څرګندوي. تا ډېر ښه وکړه چې د مرګ دومره اوږده لار دې چې پلار دې په نيم قرن کې طی نکړه تا په څه کم دوه کاله کې ووهله. ته د حيات د مراحلو په لنډولو کې له مونږ چالاکه وې. تا د برق په سرعت هغه لاره ووهله چې موږ وربانديې ځنبېږو . اخر ځای خو هماغه دی چې ته ورته مخکې ورغلې.

مګر دا مې ارمان دی چې تا ته د مرګ مدهش هيکل خپله توره مهيبه خوله وازه کړه او درنږدې کېدو ، نو تا به ضرور شاو خوا ته کتلي وي، ته به ډاربدلي يې او ادې ادې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

او دادا به دې نارې کړي وي، ليکن په دغه نيمه شپه کې نه تا سره ادې وه، او نه دادا چې ته يې په غېږه کې نېولې واى، په تا يې ژړلې واى، او اوښکې يې تويې کړي واي، ډېر افسوس دى چې مور دې د شفاخانه په بله خونه کې له ځانه بېځانه پرته وه. او دادا دې دواورو ديخ باد په زغملو سره تر نېمې شپې په دروازه کې ناست وو. اما تا يوازې او د بېکسۍ په عالم کې ساه ورکړه او سترګې دې پټې کړې. ښه ده ستا دې په مخه ښه وي، ورځه هغه ځاى ته چې هلته دا شيونه هېڅ نشته!

کابل - حوت ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپلاني مرغۍ

سبا وو، لمر ایله د غره له څوکې څرېکه وهلې وه.

د باغ زېړې ونې د لمر په طلایي شغلو کې داسې ښکارېدې لکه ښکلې پیغله چې پس له مرګه د سرو په ګاڼو سینګار شي. د سباوون شمال د ونو پښنه په رکاب پاڼې رېږدولې، تا به ویل: تبجن ناروغ دی ساړه لرې اخېستی. د ونو له پاڼو داسې نرۍ غمجن غږ پورته کېدو لکه د کمزورۍ ناروغ زګیردی. د ونو په څانګو سپلاني مرغۍ تږغی تږغی جوړه جوړه ناستې وې. چوپه چوپیا وه د پاڼو له شرنګا، او د کوچانو د کړو د تګ له آوازو څخه پرته نور څه نه اورېدل کېدل. یوې مرغۍ د وزر له بڼکو سر راوا ېست وچغېده. لکه چې ویل یې: ساړه دی. بلې ویل: هو، خزان دی، اوس د کوچ وخت دی. څلورمې ویل: تازګې ولاړه او ګلان مړاوي شول.

دوی یوې بلې ته وکاته او په نرو نرو ښکلو اوازو یې د باغ زېړو ونو او مړاوونو ګلانو ته (د خدای ښه) وویل. او لاړې. دلته دوه مرغۍ پاتې شوې. هغوی وویل: دا زموږ جاله ده. دلته مو کور دی. دوی ویل: مونږ د سړو تودو له کبله خپله مېنه او کور نه شو پرېښوداې. دوی خپلو بچو ته نصیحت کاوه چې زړونه ټېنګ کړئ، په ښه او بده کې خپله ځاله پرېنږدئ. دوی وویل: خزان تېرېدونکی دی او ژمی هم. پسرلی به راشي، ګلان به وغوړېږي. شنیلې به وټوکېږي او بیا به مرغۍ راپیدا شي. دوی وویل: خیر دی سپلاني مرغۍ دې په پسرلي زموږ له باغه خوند اخلي، زموږ د باغ مېوې دې خوري خو باغ زموږ دی. په مونږ دا باغ او د دې باغوان ګران دی.

هو، دوی ته دا خزاني باغچه جنت وو، ځکه چې د سپلاني مرغۍ نه وې او د ځالې سره یې مینه وه، د سپلاني مرغیو پشان یې د بل د باغ ثنا خواني نه شوه کولاې.

خيالي دنيا

د بېوزلو او يتيمانو غوندې له يخنۍ ربړېدلې خو ځاله يې پرېښوده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندي توتی

دا نري او خواشيني اوازونه چې اوربدل کېږي، دا د څه شي دي؟آه، دا آوازونه د هغه توتي دي چې په پنجره کې بندي دی. وای دا د توتي بچوړي کوم ځيګر ور له خپلې ځالې رابېل کړي دي ؟

آه، دا آوازونه څومره غمجن او دردناک دي ؟ دا وړوکی د توتي بچی د خپل مورو پلار او د خپلې ځالې په ياد څومره ژړوونکي غږونه باسي.

آه، ناله کوي او خپلې ځالي پسې ژاړي.

افسوس دی خلک په ټټر کې زړونه نه لري چې د دغسې وړوکي او نازکه زړونه ازاروي ؟ خلک دا ولي کوي ؟ د خپلې خوشحالۍ دپاره ؟ خو د خلکو د غم خوړلو لپاره دي ځان زهيروي او ځان دي پرې خوشحالوي کنه.

تاسف دی د خلکو په بې ذوقۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ستورو دنيا

د ستورو په دنيا کې خدايزده چې هغه څه شی دی چې ما خپل ځانته راکاږي.

هغه څه شی دی چې هغه ته ګورم يو مضطرب اطمينان مې په زړه کې ځای نيسي؟ زه وينم چې دغه ستورو کې څه داسې غلي او چوپ دی لکه د خيال ژوروالی، او څه داسې خړ او لري دی لکه د تېرو ورځو ياد .

څه رانه او ځلېدونکي دي لکه د پاک زړي او صاف باطني محبوبې سترګي. او څه داسې برېښي لکه د هغې مور د مينې ډکې سترګي چې ورک اولاد پسې چې ناري وهي او د اوښکو ډکې شي. ښه نو په دې آئينو کې د انسان د ژوند عکس ښکاري؟ يا دا چې دا ډېوې زموږ په غم او ښادی باندې خپله رڼا غورزوي. او هره شپه په اشارتونو او سترګکونو موږ ته څه وايي؟

که دا نه وای نو بيا د دې ستورو په دنيا کې نور څه دي چې ما خپلې خواته راکاږي.

چې ورته ګورم زما زړه کله غمجن شي او کله خوشحاله. زه پوهېږم چې زه يو مسافر يم، د سمې لارې نه اووښتی او که څه هم خلاص او پرانېتی يم، مګر د خپلو رنګا رنګ خواهشو په رسيو تړلی يم د دنيا په قسما قسم خوندو مين يم، ليکن د خپلو اکثرو قوتو څخه بې خبره، د هر شي طالب (غوښتونکی) يم ليکن د هغه د موندلو سره د خپلې آرزو نه بېزار زما ورځې د هوسايي او سکون نه خالي دي، او زما فضا د تخيل د الوتو لپاره تنګه او ناموزونه ده ليکن زما لپاره د خوشحالۍ يوازې يو سبب موجود دی: څه... ؟ هغه دا چې زما شپې تر اوسه په دې حيرت کې تېرېږي چې ګوندې د حسن په دې لوبوونو کې هغه رڼا چېرې پټه يا ښکاره موجوده وي چې زما ړوند او سوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(قسمت) برخه يې لټوي ؟ او هغه عصمت به پکې چېري مونده شي چې زما په ګناه ککړ زړه يې پلټي ؟ او هغه راز به پکې ظاهر يا مستور اېښی وي چې د هغه پسې زما زړه په تلوسه کې دی او ټوپونه وهي. ښه نو د ناکرارۍ څخه ګوندې چېرته د پټېدو ځای نشته ؟ او که رښتيا دا نه وي نو ،

د ستورو په دې دنيا کې نور څه دي چې ما خپل ځانته راکاږي ؟

زه په دې پوهېږم چې زما په ژوند کې تر ټولو ثابته جذبه د عشق جذبه ده او په مخلوق کې رېښتيني جلوه، د حسن جلوه ده او زه د دې هم احساس کوم چې هر کله زه په دې لېري لېري رڼا ګانو نظر اچوم نو زما په جذباتو کې تلاطم پيدا کېږي ، او زما ژوندون وران ويجاړ ښکاري، په هغه وخت کې زما زړه پوهېږي چې ده د خپلو آرزو ګانو پسې خپل قيمتي وخت بايلودلی دی، او خپل بې بها فطرت يې د عبث شيانو په عوض کې خرخ کړی دی، يوه زمانه دا سې تېره شوه چې ما مينه د غرض سره ملګري ومېندله. وفا مې د بې وفايي سره يو ځای ولېده، ضمير مې د خپل نفس سره لاس و ګرېوان وليد ، زما د عمر خوږې ورځې دا سې تېرې شوې، افسوس ! لېکن ډېر شکرونه دي چې يو مسرت تر او سه ما د پاره باقي دی ، چې زما شپې اوس هم په هغو ښکلو قنديلو رڼا دي چې د هغو شغلو زما په غمجن زړه کې لويه آرزو بيدا کړېده، زه وپوهېدم چې د انسان د ژوندانه صحيح سکون د اضطراب سکون دی، زه پوه شوم چې آرزو د څه آسان شاني حصول لپاره نه ده، عشق د يو ارزان وصل لپاره نه دی، او زه ورسېدم چې رښتينی کشش هغه دی چې تل زړه خپلې خواته کاږي، رښتيني آرزو هغه ده چې تل د تکميل په تلاش کې وي، او رېښتينی محبت هم هغه دی چې د محبت د مدعا لپاره پرله پسې جدوجهد وکړي. او دغه جدو جهد د ژوندانه مال وګڼي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سيلاب

اوه، دا څومره تياره ده، څومره توره وربځ ده، په دې ټکنده غرمه کې دومره تياره، ته به وايې چې د تروږمۍ ماښام دی !!

دا لمر خاته او لمر پرېواته له خواتورې تورې غونډۍ غونډۍ وربځې، اوه، څومره په سرعت حرکت کوي. رڼا هېڅ نشته. !!

اوهو، غرهار، ډزهار، سرې به وايې چې ګونډي کوم لوی ښار بمبارد کېږي. اوه، برېښناګاني داسې ښکاري لکه د اور متروکې. يا لکه آتشي ښېښې چې په کوم ځای ورول کېږي.

سخت حال دی، بده ورځ ده اوضاع ډېره خرابه ده، د دې ورېځې د شان سره باران، ږلۍ، تندر او سېلاب لازم برېښي.

آه، د سېلاب مخه، او دغه کلی، دا څوک دي. دا ولې داسې بېخبره دي. دلته هېڅوک خوزېدونکی نه ښکاري. آوازونه نه اورېدل کېږي. دا ولې ؟ د خدای لپاره دوی ويده دي او که مړه !!

دغه سېلاب راځي، دغه يې مخه ده، ټول به يوسي، آه په دوی کې به ماشومان وي، ښځې به وي، ښکلي ښکلي نازنينان به وي، د ارماندونو او آرزو ګانو ډک زړونه به وي، ټول به يوسي، آه برباد به شي.

هلئ، وېښ يې کړئ، ورغږ کړئ چې څه چاره وکړي، دومره غلفت. دا غرمه او دا درونډ خوب !آه، دا ټول ويده دي. ټول ويده دي ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

فرض کړو چې څومره غریږي، هغومره نه وریږي، توره وېرول کوي او سپینه ورول کوي، څومره چې وایي هغومره نه کېږي، مګر بیا هم په لوړو غرونو خو باران کېږي، واورې وریږي. او د دې نتیجه سېلاب وي، هر کله چې وي دا سېلاب به راشي او ټول به یوسي !!

دا چې د سېلاب مخه چانیولې ده، سیندونه چا بند کړي، بل ځای هم نشته او نه د تېښتې لار چې څه وي هغه به وي. بې همتي ده.

سېلاب خو د کلکو ګټانو او تړو سره لګېږي مګر ډډه ترې کوي. د انسان عزم، همت او اراده د زمانې د سېلاب مخه لاهم ګرزوي، پاتې لا د باران او اسمان تل د همتناکو د ارادې په موافق حرکت کوي !!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه طلسم

بس، همدا وو ژوندون ؟ زوړ سړی د ژوندانه په غاړه ناست. خپلو آرزوګانو ببرۍ يې تلونکې لېده، سوړ او سپلی يې وايست، او دا خبره د ده زړه د عمق نه داسې راووته لکه په اوبه کې چې يو شی ډوب شي او د اوبو په سر يې ځو بړبوړې ځرګندي شي. د ماښام وخت دی او دلته د ژوندانه ماښام دی.

په اسامان باندې د لړو ورځو سپوږمۍ خپله ښايستوکي رڼا خپره کړيده، مرغۍ په هله هله خپلو ځالو او د شپې ځايو ته ځان رسوي؛ لمر لوېدلی دی. دغه دی دا تنکۍ سپوږمۍ چې د تېرو لوړنيو غوړسکو باندې لړه شاني پازه غوړځولو لپاره دنيا ته راغلې ده. پرې به ووځي او په هر شي به تور تم شي.

د زاړه په زړه کې هم د يو لطيف احساس خلک تر څه وخته وځلېد، د ده د ښکلي ځمليتوب ورځې تېرې دي، اوس به دا زوړ والی او د هغه احساس هم تېر شي، او د ده روح به د خپلې وروستۍ استوګنې د ځای خواته وزرونه خپاره کړي وابه لوزي. د ځانه سره يې وويې: اې ژوندونه. ته همدا وې ؟ ده بيا سر وخوزاوه، ويې ته ټوکه يې او که نه .لېکن ځوانۍ خو اورمرو ټوکه ده.

دا يې وويل زوړ غلی شو، نور څه يې د خولې نه وانورېدل شول هغه اوبو ته په ځير شو چې د ببرۍ په ډډو لګېدې؛ د ده رباب ، د ده هغه د خوشحالۍ ملګری چې درست عمر هر سبا ماښام په ده د ارمانونو سره په يو غړ غرېدو د ده له لاسه ولوېد .

ببرۍ په تلو کې ده، زوړ خوار خفه او غمجن دی، لېکن ببرۍ والا خوشحال او په خندا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا صورتونه څوک دي ؟ زړه ولې خفه دی؟ ښه نو ، دی د دوی د جلا کېدو په خيال غړند دی ؟ دی غواړي چې که خدای وکړي زر تر زره د ده د سترګونه پټ شي او د دوی یاد هم د ده د پاتې ژوندانه څخه د غلط توري غوندې لېري شي. ځکه چې دا هغه زړه غاوونکي شيان دي چې د ځلمېتوب د نشې په ورځو کې هر وخت د ده د زړه نه چاپېره وو ؛ د ده په زړه يې پرده غوړولې وه، ده دا ګمان کاوه چې زما سترګې د حقيقت تصوير وينې ، څه چې وينم هغه هماغسې دی هم. ده د دنيا په رنګونو کې خپل زړه رنګ کړو. او د دغه رنګ ور کولو څخه يې د ژوند په ښايست سره تعبير وکاوه؛ دنيا د خوشحاليو يوه سلسله جوړه کړه، لومړی د ښايست سبا خپل جعلي نور خپور کړ، بيا رڼا شوه نو د عشرت ورېځ په فضا کې خپله چترۍ وغوړوله، ورېځ ورکه شوه، بيا نو د مستۍ رنګ د سرې زرغونې په شان په اسمان خپل تال واچوه؛ د ژوند ورځ په دغه ډول تېره شوه؛ اسمان شين شو چې وی لېده ماښام نېږدې دی، نو ورځرګنده شوه چې دغه زړه غلوونکي شيونه په اصل کې د ځوانۍ تېر ابستني وې، چې وو يو څه او ښکاريدل بل څه. کله د زړه دمجلس رنګ و رونق په دوی سره وو ، اوس د دوی قلعي لېرې شول نو دوی خپل د دې مجلس نه مخ واړاوه طاقت، قوت، قدايي، عشرت خودي، آزادي، ترقي، ښايست، مينه، عدل، علم، باور د دې ټولو پټ ښکاره شول.

حيات زړه څه فرض کړی و ، او څه يې و مېند . ليکن د يو قوي روح ته د حقيقت په لېدو کله ضعف پيدا کېږي ؟ ژوندون بېشکه يو طلسم دی چې ماتېږي، خو د يو زړور انسان لپاره څنګه ښکلی دی دا طلسم، او څنګه خوندور دی دا ماتېده.

خبرېده د هوښيار زړه لپاره لوی تسل دی او دحقيقي ژوند لپاره مرګ هډو څه مرګ نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوندور خوب

مازدیګر لمر په غره غره دی، د انګړ په منځ کې، د ګلانو د کیاریو په غاړه وړوکی ماشوم په لوبو بوخت دی، په لمن کې خاوري اخلي له یوه ځایه یې بل ته وړي، او هلته یې غونډوي. مور د کاله په کار اخته ده، په ډېره بېړه لګیا ده، کالي کونډي سنبالوي؛ ځکه چې ماښام دی. او وخت ناوخته دی. د کار په منځ کې یې چې پام شي نو غږ کړي چې زړګیه څه کوې راځه ناوخته دی. هله ځار دي شم. ماشوم په خپله نیمګې او خوږه ژبه وو ایي: ډوډو پکه کم. مور: څه کوې ؟

ماشوم: ډوډو پکه کم؟ (یعني ډوډۍ پخوم) مور د کاله به کارو بوخته او ماشوم په خپلو لوبو. وړې وړې مرغۍ چې په کیاریو کې یې ټوپونه وهل ، خوشحاله خوشحاله او جلتي جلتي ګرځېدې، یوه یوه والوته، او ټولې خپلو بچیو او ځالیو ته لاړې.

وخت تېرتېږي، لمر ولوېد له، له ښکې تیاره راپورته او د ځمکې په مخ راخوره شوه، د آسمان په شنه او نامحدوده فضا کې ځای په ځای ستوري راښکاره شول.

مور چې د کار د بېړي نه خلاصه شوه، له ځانه سره یې وویل: آه، ماښام دی، تېرغونې شوه، بچی مې هلته لوبي کوي. آه، زما هېر شویدی، ورغله څه ګوري. ماشوم د خاورو نه وړې وړې او پلنې پلنۍ ډوپکنۍ جوړې کړیدي. خړ پړ پروت دی، چې ستړی شویدی. به خاورو کې یې سر ایښی دی او د خوب د قاصدانو لاس ته یې ځان سپارلی دی.

د ماښام خړه تیاره کې مور د خپل ماشوم سرته ولاړه ده، زړه یې د یو عالم ترحم او رقت نه ډک دی، او چرت وړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

هو ، د ژوندانه مثال همدا دی.

مونږ په خپل ژوند کې همدغسې په خاورو لوبي کووو په دغه لوبو اخته او سوچه د مرګ دروند خوب په مونږ خپل چپاو راوړي، او بل عالم ته مو بوزي. مګر آه ځومره خوږې دي دا لوبي او ځومره خوندور دی دا خوب چې په خپله خوښه او آزادي سره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلکو مين

زه دا نه وايم چې ماته روپۍ، ښکلي او غټې چوکۍ راکړئ. دا شيونه د هر چا نه وي په کار، او زما هم ورسره شوق نشته ، زه وايم: راځئ چې دا فکر وکړو چې موږ ولې خفه يو ؟ خلک ولې يو له بله ژاړي ؟ او آيا موږ دا نه شو کولی چې ژړېدونکي سترګې د رحم او عاطفې په دسمال پاکې کړو؟ آيا دا نشو کولی چې خفه خلک وخندوو؟

که دا ټول ممکن وي، نو موږ د مال، دولت، چوکۍ او دبدبې د زياتې اندازې لپاره هغه کوشش ولې وکړو چې عمومي خپګان يو تر بل زړه بداوی پيدا او زموږ د ضمير آزادي سلب کاندي.

ما سره دغسې ارزوګاني دي.

زه غواړم چې په دغسې شان تاسو سره وغږېږم. زه له تاسو نور څه نه غواړم، تاسو فقط زما خبرې واورئ. زه غواړم چې ستاسو په جرګو کې تاسو سره کېنم پاڅم، ځکه زما تا سره کاره دی. هماغه څه چې په يوازې توب ماته راښکاره شوي دي، هغه ستاسو په مخکې کېږدم.

زما دا يقين دی چې ماته دا يقين بېځايه نه دی بيدا شوی.

راځئ، زما خبري واورئ، که ستاسو پکې فايده وي ويې منئ، که نه نو ، په عقل او منطق يې رد کړئ.

دا دنيا له عشقه ده، او په عشق ودانه. هر څوک يو عشق لري. زما عشق له تاسو سره دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا خبره نا اشنا مه ګڼئ.

باور وکړئ چې زه د ژړېدونکو سترګو سره ژاړم. کوم وخت چې زه د خوشالۍ منظر ووینم خوشالېږم، او چې د عظمت مظاهر ګورم کله را باندې رقت او کله ترهه غلبه کوي. زه پوهېږم چې په دې شين اسمان، هواره ځمکه، ګڼو ستورو، لويو غرونو، روانو سيندونو، حيرانو ډاګونو، شنو فصلونو، حيواناتو او نباتاتو کې ځومره د عبرت جلال او جمال منظر موجود دی.

دا موجودات ټول ګويا دي، ټول خبري کوي، تاسو ورباندې پوهېږئ، که نه؟ راځئ چې زه تاسو ته د ژوندانه او زندګۍ له اسرارو څخه بحث وکړم، د عشق او ميني لوبه درو ښيم.

وګورئ پورته فضا څومره رنګينه، وسيعه او حيرانوونکې ده، راځئ، چې هلته ولاړ شو. راځئ چې د غره په سر وخېژو او لاندې ښي ښارونه وګورو. دا چې موږ پکې اخته يو، څومره وړې وړې او ناڅېزه خبري دي. د پنځلسمي سپوږمۍ نوی سر وهلی دی، هر څه د نسترن په ګلابو کې پټ دي، فضا خاموشه ده. راځئ چې ستورو ته وګورو، او خبرې ورسره وکړو، وګورئ دا دنيا څومره ښکلې او ښايسته ده، د دې دنيا نه مخکې او وروسته به لا څه وو، او وي به؟

ګورئ لږ ځان وزګار کړئ او زما خبري واورئ.

تاسو ولې د ژوند حقيقت هېر کړی دی؟ ما در پرېږدئ چې در سره وغږېږم. که تاسو نشئ راتلی، زه به درشم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هو ، زما خبرې واورئ، او فکر ورباندې وکړئ، زما د ټولو فکرونو حاصل تاسې یاست.

زه تاسو غواړم، ځکه چې تاسو زما قوم یاست. او زه په تاسو مین یم. کټ مټ هماغسې لکه مور چې په اولاد مینه وي. مهرباني وکړئ، تاسو زما خبرې واورئ. او له ما هغه څه مه غواړئ چې زه له تاسو نه غواړم.

په یو لوی محفل کې یو نری سړی پاڅېدو او دا تقریر یې په نرمه او رقت انګېزه لهجه واوراوه، حاضرینو ځېنو ژړل او ځېنو خندل، مګر ځېنو یو تر بله وکاته او ویې ویل: دروغ نه وایي په انسانانو کې دغه مقام شته او دا سړی شاعر دی.

کابل – جوزا ۱۳۳۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې صوفيانه ژوند

کوتره خپلو بچو ته نقل کوي: کوم وخت چې زه د جهان له هر ښه بده بېخبره، د ورکوټوالي او صباوت په غفلت کې له دنيا او مافيها نه آزاده او د مورو پلار د سيوري لاندې د بېغمۍ په تخت ناسته وم، نو هغه وخت ما دا خبره اوريدلي وه په دنيا کې بايد د عمر تېرولو لپاره داسې لار وکتل شي چې بېخې بې خطره او هېچا ته پکې آزار نه وي او په کار دی چې سړی د محبت، لطف، مهربانۍ، همدردي او نرمي مجسمه وي ځکه چې په دنيا کې که خوږ شی دی خو مينه ده. جنګ جګړې عمر بې مزې او پيکه کوي، بد نيتي او فساد په طبيعت غالب کوي، نو د ژوند دا پر امنه فلسفه مې خوښه شوه، د ځان لپاره مې خړ کالي او د ياهو د ويلو لپاره مې د لوړو ونو څوکې خوښې کړې، نه مې په چا کار لرلی دی نه غرض، نه مې چاته ضرر رسولی نه تکليف، نه مې د چرچڼرو په شان د چا شولي خوړلي، او نه د ميناګانو په دود پردي انګور او انځر، زه ومه خپله ځاله بچي او د خدای ياد.

اکثره وختونه مې چې نور څه نه دي مېندلي نو د خاورو په شمکو مې قناعت کړيدی، يا مې په تشو تلو کې کرواړې کړې، او د بلبلو په څېر مې د ګنګوټو؛ او د مرغيو په خېل مې د ملخانو ازار نه دی اخېستی.

نو په دې کې زما د مقابلې او مدافعې اسباب د نه استعمال په سبب بدلېده بدلېده اوس وګورئ، زما پخه مښوکه، سرې پښې لکه د خيالوټکو پېغلو، زما حالت بالکل اوښتی دی.

حوصله مې پسته شوې، او جرأت مې کم شوی دی، يوازې زه نه داسې حالت او د ټول قام دی نو ځکه پېښه دا ده چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دښمنان مو په خپل کور، مېنه او وطن کې نه پرېږدي، هېڅ په هېڅ راباندې تعدی او ناروا کېږي. او داسې ناروا چې زه يې هېڅ نه شم زغملی. دښمنانو ړومبی زموږ مېني او وطن ته ځان رانږدې کولو آخر يې زموږ په وطن د غاصبانه تصرف عزم وکړو، دا څوک دی ؟ دا شوده پښتې، چالاکي وړي ستر ګي ميناګاني دي. د ډېرو کلو او مودو څخه چې هېڅ ته د هغې وخت او نښه نده معلومه، چې زموږ ړومبني پلرونه پدې ښهونو اېسارونو او ترو کې اوسېدل، د څه مودې څخه ميناګانو دغې پلو ته پښه را اوږده کړيده، زموږ په مېنه او قام چور او چپا وکوي، شرم، حيا، له خدايه وېره نشته.

نو زما اوس دا پوخ يقين راغلی دی چې په دنيا کې څوک په داسې صلح پسندي او داسې متصوفانه ژوند د اشرارو له لاسه نه شي اوسېدی، نو علاج دا دی چې که غواړئ په دنيا کې د خپل قام سره په خپله مېنه کې آزاد اوسئ نو منښوکو او نوکانو ته د فولاد پوښونه ورکئ، او دا د کوترو جامه د باز په جامه بدله کئ، زما تاسو ته وصيت دی او تاسو يې خپلو اولادونو او خپل قام ته ورسوئ.

کابل ۱۳۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلاب ګل

په دنيا کې د نزاکت، خوشبويي او ښايست د پاره د ګلاب ګل د هر څه نه زيات مشهور دی ګلونه نور هم بې شماره دي، ولې کوم صفتونه چې په ګلاب کې دي هغه د بل يو ګل هم نه دي په نصيب شوي، لکه چې په هم دې وجه ګلاب د تمامو ګلونو (بادشاه) ګڼلی شي. د مشرق په شاعرانو او اديبانو کې خو به ډېر کم داسې وي چې هغه په خپلو شعرونو يا په تحريرونو کې د ګلاب ګل په هر لحاظ بهترين شی ګڼلی نه وي. يوازې په مشرق کې څه چې په مغربي ملکونو کې هم د ګلاب ګل ته امتيازي درجه حاصله ده او د شاعرۍ او د ادب دايرې نه بهر د يورپ يو عظيم الشان تاريخي جنګ هم د ګلاب د ګل سره وابسته دی. دا جنګ د ګلاب د ګل په جنګ مشهور دی. ځکه په دې جنګ کې به يوې ډلې د سپين ګلاب ګل او بلې ډلې به د سور ګلاب ګل د ډلې د نشان په طور استعمالوو.

ګلاب تقريباً د دنيا په اکثرو ملکونو کې پيدا کېږي ولې زيات په هندوستان، ايران، افغانستان منځني مشرق او د يورپه اکثرو ملکونو او پخو علاقو کې پيدا کېږي. په دنيا کې د ګلابو د ټولو نه لوی باغونه په بلغاريه کې دي وايي چې د بلغاريې ګلاب په دنيا کې خپل ثاني نه لري. د لېرې لېرې ملکونو خلک د بلغاريې د ګلابو د باغونو د لېدو لپاره بلغاريې ته ځي. او د ټولو دا خيال دی چې دومره اعلی ګلاب بل هېچېرته نشته.

نن ورځ د ګلابو بې شماره قسمونه راوتي دي. او په باغونو کې رنګارنګ ګلاب لېدل کېږي. ولې عام خيال دا دی چې په دنيا کې د ټولو نه اول، خدای پاک سپين ګلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيدا کړی و چې تر لېږي لېږي پورې به ترې نه خوشبويي تله. ورو ورو چې زمانه تېرېده نو په خوشبويي کې يې کمی راتلو او مختلف رنګونو هم پکې پيدا شول.

نن ورځ سور ګلاب ډېر عام دی او د دې سور ګلاب په نسبت ډېر دلچسب روايت مشهور دي.

وايي چې څه وخت بي بي حوا يو سپين ګلاب ښکل کړو نو د ډېر شم او حيا نه د ګلاب په هر يو رګ کې سرخي راغله او د هغې ورځې نه د ګلاب رنګ سور شو، او سره ګلاب پيدا کېدل شروع شول.

دغه شان يو يوناني روايت دی چې يوه ورځ زهرې (وينس) په ايډ وينس پسې منډه وهله چې په پښه کې يې د سپين ګلاب اغزی مات شو، ګلاب د ډېر شرم او خجالت نه تک سور شو.

پارسي حکايت دا دی چې يوه ورځ بلبله د ګلاب په ښايست او خوشبويي دومره مسته او بې خوده شوه چې به سينه کې يې د ګلاب اغزی ننوتل او وېني پرې راماتې شوې، دا د وينو ځاځکي چې په سپين ګلاب پرېوتل نو هغه سور شو او د دې بس سور ګلاب پيدا کېدل شروع شول. خير حقيقت هر څه چې وي خو نن ورځ سور ګلاب د سپين ګلاب نه ډېر عام دی او خلک يې زيات خوښوي.

د رنګ نه علاوه د خوشبويي په لحاظ د ګلابو دوه قسمونه دي:

يو سوچه او بل جوته. په خوشبويي کې د اصلي سوچه ګلاب برابر بل يو ګل هم نشي کولی. د دې ګلاب نه د دنيا بهترين عطريات، او عرق جوړېږي. د دې پاڼو او اوبه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ډېرو رنځونو کې د دوا په طور استعمالېږي او ډېر فايده مند ګڼلی کېږي. جوته ګلاب ښايسته او رنګيز خو ډېر دي ولې خوشبويي پکې ډېره معمولي وي.

د ګلاب ګل د ښايست معيار ګڼلی کېږي او د عيش او عشرت په سامان کې ورله امتيازي درجه ورکړی شوي ده، د هندوستان د مشهوري ملکې نور جهان خو ګلاب دومره خوښ وو چې يوه لحظه يې له ځانه نه جدا کولو د حمام په اوبو او د لمبلو په تالاوونو کې به د ګلاب ګلونه هر وخت پراته وو. او په هندوستان کې خو دا خبره ډېره عامه ده چې د ګلابو عطر د نورجهان ملکې ايجاد دی.

د يورپ لوی لوی بادشاهان هم د ګلاب د ګل ډېر شوقيان وو لکه چې يو رومي شهنشاه ګيلي نوس دا حکم کړی وو چې زما په بستره کې هره شپه دګلابو ګلونو غوړوئ، د ده په نسبت مشهوره ده چې يوه شپه دی د ګلابو د ګلونو په بستره څملاستو او سحر راپاڅېدو نو په ملا کې يې درد وو، نوکرانو ترې تپوس وکړو چې صاحب څه وجه ده ؟ شهنشاه ورته وويل چې بېګا زما په بستره کې څه سخت غوندې څيز پروت وو. بستره راټوله شوه او معلومه شوه چې د ګلاب يوه غوټۍ په غلطۍ سره په بستره کې اچولی شوي وه. دا د پخوانو بادشاهانو د نزاکت حال وو.

په يونان کې به پخوا د هايمن نوي جشن په موقعه د هلکانو جنکو په سر د ګلاب د ګلونو تاج پسرول کېدل او شاعرانو، اديبانو او د قوم بهادارانو خلکو له به د ګلاب د ګلونو تاج په انعام کې ورکول کېدو. د دې نه زياته د قدر او عزت بله نښه نه وه.

دغه شان د يورپ عيسايي بادشاهانو کې چې به چا د عيسائيت اعلی ترين خدمات وکړل نو د ورم ستر پاپ به هغه ته د روم دلويي ګرجې د ګلابو يو مقدس بوټی لېږلو او دا به په مذهبي طور سره انتهايي اعزاز ګڼل کېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ډک دي باغ د ګلونو، يوتر بله ښه ښکاري
زه بلبل ګلاب ته ځم، ماته نور څه نه ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای باغوانه

دا څنګه پراخ ښکلی او تازه باغ دی ؟

جګ فولادي غرونه، په لمنو کې يې د شودو په شان د سپينو صافو، رڼو او خوږو اوبو ويالې لکه پېغلې چې د صحرا په سېل وتلې وي، د لوړو لوړو پولو څخه رادانګي. کړېږي وړېږي په مستۍ مستۍ درومي. او د ريديو، غاټولو او ارغوانو په سرو او شنو چمنو کې ننوزي.

واه، څنګه ښه هوا لري.

په دې هوا کې زړه خوشحالېږي، طبيعت غوړېږي، او روح تازه کېږي. د جنت هوا او د جنت مېوې دلته دي. د پسرلي او تازګي کور دلې دی. له دې ځايه، نه ووځي، خو په نوره دنيا کې دوره کوي.

وګورئ، د دې باغ مرغان څنګه بې پروا، څومره شوخ او آزاد دي.

رنګارنګ پيمخي مرغان په خپله خوښه، په شنو چمنو لوړو ونو او اوچتو غرونو کې بې قيده ګرځي، سيل کوي، تفريح کوي او سېلونه او سېلونه الوزي.

د دوی په منځ کې د همدردۍ، خواخوږۍ، آزادۍ او مېني محبت ټول مظاهر په اصلي صورت سره موجود دي. د ظاهر داري، دوه رنګي، غولوني او سترګو ته د خاورو شيندلو اصول دلته نشته.

دا ځای د وحشي او مهذبي دنيا دواړه رقمه غلامي د داغ نه پاک او داسې سپين سپېڅلی دی لکه د پښتنولۍ دنيا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

راځئ وګورئ ، دا بڼ، هغه بڼ ، دا چمن، هغه چمن. دا اوبه، هغه فواره. دا ډنډ ، هغه شرشره ، دا ګلان ، هغه کياري.

وګورئ: هغه نيالګی څنګه ښايسته نيالګی دی. راځئ چې ورشو ويې ګورو. اوه، دا خو لويه ونه ده. او هو ، دا څومره لوی ډډ لري او بېخونه يې څومره لري لري تللي دي. معلومېږي چې په اصل کې همدغه يوه ونه ده. بېخونه يې تللي، چېرته ورته بڼ او چېرته ورته د ګلانو غوړسکې ټوکېدلي دي.

راځئ چې وګورو چې د دې پاڼې ولې زېړې دي ؟ولې وده نه کوي ؟او ولې دغسې لکه چې بېخونه لري ښاخونه نه لري ؟

ښه، وربانديې د لمر رڼا او حرارت نه لګېږي او که چينجی پر لګېدلی دی.

دغه سړی څوک دی ؟ وينې دغه. دا ګوره چې تسکوره او تبر ورسره دی. دا - دا څه کوي ؟دا دا خو د ونې بېخ راسپړي. اوه، دا خو د تبر ګذارونه ورباندې ګوي !

اې سړيه ، دا څه کوې ؟مه ونه دې وا ېسته.

اوه، ته وايې چې بېخ کې يې چينجی دی دغه ترې وباسم. نه دغسې نده. تا خو ټوله ونه له بېخه وا ېسته. وا ..... د خدای لپاره ونه يې وا ېسته. دا سړی څه مطلب لري ؟مه، مه، وهه. د دې په وهلو ټول باغ زېړېږي. بس کړه، و نه وهې. مه خبردار. دا وبره شته چې دا مرغان دې ټونګه ټونګه کړي.. دا باغ بې خاونده ندی. دا ډېر غيرتي باغوان لري. او هر چاته ظاهر دی.

هلئ، ګوره، ونه يې وا ېسته. په انو بانو . او په خندا خندا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

وا ، هغه بل یې په څانګو لګیا دی.

اف یو یې په ډډ لګیا شو .

اه، باغوان یې څه شو ؟

هغه دی له ورایه ګوري، خو پام یې نه دی.

وګورئ ، یو یې په مخه کې ولاړ دی، او په خبرو کړی یې دی. هلئ ورغبرګ کړئ...

اې باغوانه، د خدای لپاره ، ستا د باغ لویه ونه وهي.

هله !!

کوه هله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنيا وېش

د آسمانونو پورته خواته د ځمكې د اوسېدونكو د پاره دا ، ندا ، راغله: اې د ځمكې خلكو ، دنيا زما مال دى خو تاسو ته يې پرېږدم پخپل منځ كې يې په وروری، برابره ووېشئ.

زوړ او ځوان، عالم او عامي شهري او دهقان، ټولو رامنډې كړې او پرې را سره شول. دهقان د تخم كرلو د پاره د ځمكې يوه حصه رايله كړه، ښكاري لېنده په اوږه كېښوده د ځنګله لاره يې ونيوه، تاجر چې څومره د لاسه كېده خپلې كېسې او هميانۍ يې د زرو او جواهرو نه ډكې كړې، پادشاهانو خپل حكم او نفوذ ، باج او خراج په خلكو تحميل كړل دنيا په دغه شان تقسيم شوه او هر چا خپله برخه واخېسته.

يوازې شاعر بېچاره د دې لوټ نه محروم پاتې شو خدا يزده له كومه ځايه په منډه راغی، ګورئ چې هر څه تالا شوي دي هېڅ نه دي پاتې، نو په ژړا فرياد يې وويل.

زه مو هېر شوی يم؟ سره د دې چې زه د هر چا نه زيات ستا د رحم او مهرباني مستحق يم. ندا : د وېش په وخت چېرته وېده وې؟

شاعر: زه تا سره وم، سترګې مې ستا په لور او غوږونه مې ستا ملكوتې آواز ته متوجه وو ، زما په بايلودې او مفتون زړه رحم وكړئ، زه حيران او مبهوت ستا په حضور ولاړ يم هر څه مې هېر وو.

ندا : چاره څه ؟ دنيا ووېشل شوه نور څه نشته كه ما سره اوسې د آسمان دروازې تا ته ببرته دي ستا د ګرزېدو او حركت د پاره هېڅ حدود سرحدونه منع نه دي په ځمكه كې څه كوې؟ ستا د روح د جولان لپاره د آسمانونه پورته فضا تياره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېنه نه کوم

نه مېنېږم ځکه چې مېنتوب پرته له لټې، او ناپوهۍ او بدمرغۍ څخه بله نتيجه نلري. نه په پسرلي کې ځان وژنم او نه په مني کې خپل زړه خپه کوم. که ګلان وغوړېږي او له کنډو نه سر راښکاره کړي او يا که مړاوي شي او په ځمکه ورژېږي، که لمر پورته راوخېژي، او يا په اورو کې پټ شي زما يې پرې څه؟

مين تل د آسمان ستاينه کوي او د هغه ښکليتوب په راز راز ژبو ستايي مګر زما زړه غواړي چې پر آسمان بريالی شم او په هغه لويه فضا کې آلوتنه وکړم او بيا له هغه ځايه دغه نړۍ ته وګورم. ولې به د مرغو په شان په يوه ګوښه کې کېنم او د ځان په وير به بوختېږم؟

غوره او ښه کار دا دی چې د فدا کاري، جنډه پورته کړم او د شخړې لپاره ځان چمتو کړم. ښايي چې زما د کوښښ په اثر کې د ظلم ونه له بېخه ووځي. ګوندې دغه اميد مې تر سره شي او کلکې ګنډي په خپلو ګوتو پرانېزم.

د ژوندون دوره لنډه ده او مرګ مې انتظاري باسي، نو بايد داسې يو کار ته ملا وتړم چې زما نوم ترابده پورې لوړ او ژوند وساتي.

هو – چيه د چين نامتو شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتما ګاندي افکار

د رښتناوو په عمل کې رښتنی تسکین دی. صداقت پخپله د صداقت انعام دی. له قیمتو څخه قیمته څېز خرڅوونکي لپاره لکه څنګه چې د هغې نه بل قیمته څیز لاس ته نه راځي ، دغه شان، رښتیا ویونکی به د رښتیا نه زیات نور څه شی وغواړي ؟ رښتیا چې کوم ځای ته د لمر غونډې ګرمي ورکوي، هلته ژوندون هم ختم کوي. هغه انسان چې خپله ژبه په واک کې نشي ساتلی، هغه د حق مدعي نشي کېدی.

د رښتناوو نه وروسته په اصل کې عدم تشدد په دنیا کې تر ټولو لوی طاقت دی. هغه هېڅکله عبث نه ځي. تشدد تش د پاسه کامیاب ښکاري. په توره او په خدای باندې اعتقاد لرل دوه متضاد شیونه دي.

که چېري عدم تشدد یا د محبت مذهب زموږ د ژوندانه مذهب نه وای نو په دې فاني دنیا کې زموږ ژوند مشکل کېدو. ژوند خو په مرګ باندې د ظاهري او پخواني فتح علامه ده.

که چېري د انسان او د حیوان په منځ کې کوم اساسي او لوی فرق شته، نو هغه دا دی چې انسان خپل فرض پېژندلی شي. د تېري او اوس زماني ښه خلک د خپل توفیق او طاقت په اندازه د ژوند د دغه ډېر ضروري فرض روښانه مثالونه وو. په دې کې شک نشته چې په مونږ کې حیوانیت کله کله ظاهرېږي. مګر د دې نه دا نه ثابتېږي چې دا فریضه (عدم تشدد) غلطه ده. د دېنه تش دا ثابتېږي چې دې باندې عمل مشکل کار دی. د توري په ذریعه چې کوم شی حاصلېږي په توره بېرته هم اخېستل کېږي.

د ټاګور له افکارو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما نغمې

ما په ټول ژوند کې ستا د موندلو کوښښ په نغمو سره وکړ.

دغه نغمې وې چې زه يې در په در وګرځولم او دغه نغمې وې چې د دوی په مدد ما د خپلې دنيا په تلاش او احساس کې خپل ځلور واړه خوا وموندلې.

هغه څه چې کله ما زده کړل هغه دغه نغمې وې چې دوی ماته دا راوښودل.

دوی پټې لیارې راته ببرته کړې. دوی د زړه په افق کې راته ډېر ستورې راوځېژول دوی ټوله ورځ ماته د مسرت او غم د رازونو په طرف لارښودنه کوله او ماښام يې د سفر د ختم په وخت کې زه داد کوم محل در شايي ته راوستم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر تیاری

ماته رخصت راکړی شوی دی. اې ورونو ماته په مخه ښه، ووایئ. زه تاسو ټولو ته سلام کوم او روانېږم.

دغه دی د دروازو ټولي کنجيګاني درکوم او د خپل مکان، د ټولو آینده دعوو نه ابرا کوم اوس زه له تاسې څخه تش د مهربانۍ د وروستنیو الفاظو د اورېدو په امید یم.

مونږ او تاسې ډېره موده همسایه وو لېکن ماته همېشه د هغې نه زیات عوض راورسېد څومره چې ما ورکړل. اوس ورځ تمامه شوه او هغه ډیوه چې زما تیاره ګوټ یې رڼا کاوه مړه شو. د طلب پیغام راغلی دی او اوس زه سفر ته تیار یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه پوښتنه

د دنيا په دې لوی جشن کې ما ته هم زېری را رسېدلی دی ځکه زه خوشحاله يم. زما ستر ګو ولیدل. زما غوږونو واورېدل. په دې جشن کې ساز غږول ما ته سپارل شوي دي هغه څه چې ما کولی شو ومې کړل.

زه اوس دا پوښتنه کوم چې تر اوسه ګوندې هغه وخت ندی راغلی چې زه دننه درشم، ستا صورت وګورم او خپل غلی سلام ستا په حضور کې تقديم کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ ورځې

زه پوهېږم هغه ورځ به راشي چې د دې دنيا نظاره ما لپاره تمامه شي، او ژوند به زما په سترګو، وروستنۍ پرده واچوي او غلی به رخصت شي. ليکن ستورى به هماغسې د شپې ځلېږي صبا به هغه شان لمر راخېژي او ساعتونه به د درياب د چپو غوندې د غم او ښادۍ حساب کوي او موجونه به وهي.

زه چې کوم وخت د خپلو لمحو د دغه انجام فکر کوم. نو د دغه لمحو پرده وشلېږي او زه د مرګ په رڼا کې ستا دنيا او د هغسې بې انتها خزانو ته ګورم، د هغې يو ډېر حقير څېز هم بېمثله او د هغې ډېر ذليل ژوند هم بې بها دی.

هغه شيونه چې د هغو بېکاره آرزو ما کوله او هغه شيونه چې ماته ورسېدل هغه ټول پرېږده. ماته يوازې په هغه حقيقي څېزونو قبضه راکړه چې هغه ما تل پرېښي او غورځولي مې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون مبارزه

هر کله چې محاربین ړومبی ځل د خپل ښتن له ځایه راغلل نو هغوی خپل قوت چېرته پټ کړی وو ؟ د هغوی زغري چېرته وې ؟ د هغوی وسلې کوم ځای وې ؟

هغوی غریب او بېکسه ښکارېدل. کوم وخت چې د خپل بادار له ځایه راوو واته ، نو د غشو باران پرې وشو.

هر کله چې د خپل بادار کور ته بیا لاړل نو هغوی خپل قوت چېري پټ کړ ؟ هغوی توري وغورځولې، غشي او لیندی یې کېښودل ، صلح د هغو په وچولو کې ځلېده، هغوی د خپل ژوندانه مېوې تر شا پرېښودې څه وخت چې د خپل بادار ځای ته بېرته لاړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دعا

اې زما خاونده ، زه له تا څخه دا غواړم چې زما له زړه څخه د افلاس بنیاد وباسه.

ماته دا قوت راکړه چې د ژوند د ترخو او خوږو برداشت آساني سره وکړی شم.

ماته دا قوت راکړه چې بې وزي (بې وسي) له زړه ونه وباسم او خپل سر د کوم ګستاخ قوت په مخکې ټيټ نه کړم.

ماته دا قوت راکړه چې خپل ځان له روزمره رذايلو څخه پورته وساتم.

او ما ته دا قوت راکړه چې خپل قوت د میني سره ستا رضا ته وسپارم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شرمېږم

د ملاقات تاکلې ځای ته د تلو دپاره ما ټوله لياره يوازې قطع کړه .

ليکن دا ځوک دی چې په دې چوپې تياره کې ما سره روان دی. زه ورنه د بچ کېدو دپاره لاره پرېږدم خو نه يې شم پرېښودای. هغه په خپل متکبرانه رفتار کې خاوري الوزوي، ځي.

هغه خپل جګ آواز زما د هر يو لفظ سره يو ځای کوي.

اې باداره ، دا زما خپل مختصر وجود دی، دی خو نه شرمېږي، ليکن د ده سره ستا دربار ته په رسېدلو زه شرمېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه آرزو

هغه سندره چې د هغې د ويلو لپاره زه دلته راغلى وم، بې وينا پاته ده ما خپله ورځ د تارونو په لګولو او جوړولو تېره کړه.

مناسب وخت تر اوسه نه دى راغلى. الفاظ لا ښه موزون شوي نه دي تش د آرزو درد په زړه کې شته.

غوټۍ نه دي غوړېدلي، يوازې هوا ساړه او سېلى کوي، نه ما د هغه صورت وکوت او نه مې د هغه آواز واورېد. ما تش د هغه د ورو قدمونو آواز د هغه سرک څخه اورېدلى دى چې زما د کاله په مخکې دى.

يوه لويه ورځ د فرش په غوړولو تېره شوه، او ډېره تر دغه وخته ونه لګېده؛ زه دى کور ته نشم غوښتلى، زه د ده د وصال په آرزو ژوند کوم؛ لېکن دا ساعت تر اوسه نه دى راغلى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بخت خوب

هغه راغی او زما په خوا کې کېناست لېکن زه وېښه نشوم. های، دا خوب څومره بد بخت وو. پیټ دې وي په ما.

هغه راغی، هغه وخت چې شپه تیاره او کراره وه، په لاس کې یې خپل رباب وو. د هغه په نغمو زما خوبونه معمور وو.

افسوس دی چې ولې زما ټولې شپې دغسې خوشې تېرېږي. آه، زه ولې د هغه چا د دېدار په تلوسه یم چې د هغه ساه زما په خوب لګېږي او مس کوي یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ودې چم

پر زرغوني او پرسيوري پټي ځمکې باندې يوه بنفشه ټوکېدلې وه. د دې نارونه کاږه وو ، او سر يې ځړېده، ما ويل چې ګوندې له کتلو شخه ځان پټوي.

دا يو ډېر دمينې وړ ګل وو، رنګ يې ځلاند او د خوښي ډک وو. يو د ګل ښکلې چتر يې د پتېډلو لپاره درلود. اوس دا غوړشکې غوړشکې شګوفه ده.

په ډېر ښه رنګ ښکلې شوې وه. او دلته يې ښه ښه بويونه خپرول. تر پټو او ګڼو سيورو لاندې بڼ ته ولاړم.

چې دا ښکلی ګل وګورم. ده ماته د ودې چم راوښود . په خوږې تواضع سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشحالي

د خوشحالۍ ځای په جګو او ښکلو قصرونو او په زرو باندې جړا شوو بنګلو کې نه دی
.

خوشحالي په ډېرو شتو او دولتونو چاته په لاس نه ورځي.

خوشحالي د تمول د زرنګار جام نوم نه دی.

خوشحالي د هوسايي د باغ د کوم رنګين ګل نوم دی.

حقيقي خوشحالي د استغنا ، موړ سترګي او د خوشحال زړګي نوم دی او دا شی په دغو شيانو کې پټ او مضمر دی.

خوشحالي د خواهشاتو د محدود کېدلو نوم دی، خوشحالي د قناعت او د خپل زړه څخه د حرص د اېستلو نوم دی. زه په خپل حالت ځکه فخر کوم چې زه د حقيقي مسرت خاوند يم د جوش او هيجان څخه لاس واخله ځکه چې دا شيان اکثر د انسان لپاره مهلک ثابتېږي.

د روغو خلکو سره ناسته ولاړه کوئ، او دا ځکه چې روغتيا هم د رنځورتيا غوندې متعدي شی دی په ټولو جواهرو کې لعل ډېر قيمتي شی دی ليکن معدن چې تر څو پوري صيقل نشي د هغه حقيقي رنګ او جوهر نه معلومېږي بايد موږ خپلې خبرې اترې او کارونه هم صيقل کړو او د هغوی حقيقي رنګ او جوهر ښکاره کړو .

لکه څرنګه چې د علم درياب يو ناپاياو او نامحدوده درياب دی، هم دغه شان د علم د طلب لپاره د لايتناهي زيار او نامحدوده کوښښ په کار دی. د هر انسان لپاره دا خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

لازمه ده چې خپل ځان د روحاني، مذهبي، جسماني او سلطاني قوانینو څخه خبر کړي .

څه نه څه جسماني او دماغي زيار ايستل او کار کول ډېر ښه عادت دی. زيار او کوښښ د ژوندون معنی او حاصل دی. په دنيا کې لوی واړه ټول ژوي د خپل ژوندون د حفاظت او خپل خوراک د حاصلولو لپاره زيار باسي.

لاس تر زني کېناستلو او په بېکارۍ کې هېڅ ګټه او خير نشته، ګټه د زيار د باغ مېوه ده او د خپلو متو ګټه ډېره خوږه او ښه ده او هم دا د قدرت حکم او فيصله ده چې څه کار کوې د هغه کار مطابق نتيجه به درکول کېږي او دا پورته مضمون د دې متل توضيح دی چې څه کرې هغه به رېبې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ سره محبت

زه د هغه شپې نه خبر نه وم کوم وخت چې اول اول زه د دې زندګي د دروازې څخه تېر شوم.

هغه قوت څه شی وو چې زه يې په دې پراخه رازګاه کې داسې وغوړولم لکه په نيمه شپه کې چې په ځنګل کې کومه غوټۍ وغوړېږي.

صبا چې ما رڼا ته وکاته نو دستي مې محسوسه کړه چې زه په دې دنيا کې بېګانه نه يم.

او دا چې يو بې صورته او بې نومه، يو ناقابل الفهم شی زما د مور په جامه کې زه په خپلې غېږ کې واخېستم.

دغه شان د مرګ په حال کې هم، هغه نامعلوم شی هغه شان راڅرګند شي کله څرنګه چې همېشه ما هغه پېژندلی دی. او هر کله چې زه د دې ژوند سره مينه لرم نو له دې څخه پوهېږم چې دغسې به د مرګ سره هم مينه وکړم.

هر کله چې مور د خپل ښي تې نه اولاد جدا کوي نو هغه چېغي وهي، لېکن دستي يې کيڼ تي ته اچوي او غلی کوي يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل لاس ځولانه

ای بندي ووايه: هغه څوک دی چې ته يې بندي کړی يې ؟

هغه زما بادار دی ، بندی وويل: زما خيال وو چې زه په دولت او قوت له هر چا څخه زياتېدی شم. ما په خزانه کې هغه دولت راجمع کړ چې خپل بادشاه ته مې ورکاوه هر کله چې خوب راباندې غالب شو ، نو زه د خپل بادار په بستر کې پرېوتم. څه وقت چې وېښ شوم ومې لېدل چې په خپله خزانه کې بندي يم.

ای بندي ماته ووايه: دا څوک وو چې دا نه ماتېدونکی زنځېر يې جوړ کړ.

بندي وويل: هغه زه يم چې دا زنځېر مې په ډېر احتياط تيار کړ ، زما دا فکر وو چې ناپړه قوت به ټوله دنيا مقيده کړي، او يوازې ما به په بې زواله آزادۍ کې پرېږدي نو په دغه لحاظ ما د شپې او ورځې په زيار سخت اور او د ظالمانه پلکونو وهلو په مدد دا زنځير تيار کړ، کوم وخت چې جوړ شو ، او کړۍ يې په ښه شان سره مضبوطي شوي، نو ومې لېدل چې هغه زنځير زه راګېر کړی يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ جنت

هلته چې زړه نه وېرېږي، او سر نه ټېټوي.

هلته چې علم آزاد دی.

هلته چې دنيا د کورګيو په تنګو دېوالونو نه ده ماته او ټوکړې ټوکړې نه ده شوي.

هلته چې الفاظ د رېښتينولۍ د عمق څخه راوځي.

هلته چې سعي په استقلال سره خپل وزرونه د تکميل لپاره خپروي.

هلته چې د عقل صافه چېنه د بېکاره دودونو په وچ شګلن بيابان کې خپله لاره نه وره کوي.

هلته چې نفس د تل پراخېدونکي تخيل او عمل پسې ځي.

ای څښتنه د آزادۍ په هغه جنت کې زما ملک بيدار کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت

دا نغمه او سرود، دا ورد او وظیفه پرېږده دروازه بنده کړه، د خانقاه په یوازي او تیاره ګوټ کې ته د چا پرستش کوې هم سترګې وغړوه، ګوره چې ستا خدای تا ته مخ نه دی؟

دی هلته دی چې دهقان په بنجره ځمکه کې قلبه کوي، هلته چې مزدور لوی ډبرې به شاه اخېستی ورې یې، دی په ګرمۍ او یخنۍ کې د هغوی سره دی.

د خپلو تخیلاتو نه راووځه، دغه ګلان او بخورات یو خوا کېږده، څه پروا لري که ستا جامې شلېدلې او خچنې وي؟ هغه سره یو ځای شه، او د زیار او د زحمت د وچولي د خولو سره و هغه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي خادم چاپ شوي کتابونه:

1 - د کوچنيانو اخلاقي پالنه
2 - نوی ژوندون
3 - روهي ګلونه
4 - پښتونلي
5 - بايزيد روښان
6 - د شريف سرګذشت
7 - د مرغلرو امېل
8 - مکار الاخلاق (پښتو ترجمه)
9 - خيالي دنيا

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library